

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

10^E JAARGANG

WOENSDAG 12 AUGUSTUS 1925

No. 502

INHOUD.

	Biz.
WETSONTWERPEN TOT KRACHTIGE DOORZETTING DER ZUIDERZEEWERKEN door <i>Ir. H. A. van Ysselsteyn</i> . . .	682
De invloed van de verhoogde invoerrechten op het thee- verbruik in Nederland door <i>F. H. de Kock van Leeuwen</i> . . .	684
Artikel 9 van het oude Tractaat met België door <i>J. W. Vlieland</i> <i>Hein</i>	685
Discontoverlaging in Engeland door <i>D. J. Wansink</i> . . .	686
BUITENLANDSOHE MEDEWERKING:	
De resultaten van het Herstelwerk in Hongarije I door <i>K. von Buday</i>	688
AANTEKENINGEN:	
Is de Deutsche handelsstatistiek onbetrouwbaar? . .	690
Indexcijfers van groothandelsprijzen	690
De economische toestand van Nederl.-Indie in 1924. . .	691
MAANDCIJFERS:	
Rijkspostspaarbank	692
Statistisch Overzicht van den economischen toestand van Nederland	693
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	694—700
Geldkoersen. Bankstaten. Goederenhandel.	
Wisselkoersen. Effectenbeurzen. Verkeerswezen.	

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

Wd. Algemeen Secretaris: *Mr. Q. J. Terpstra*.

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

COMMISSIE VAN ADVIES.

J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Prof. Dr. E. Moresco; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Geedelegeerde-leden: *Prof. Mr. D. van Blom; Prof. Mr. H. R. Ribbius.*

Redacteur-Secretaris: *D. J. Wansink*.Secretariaat: *Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.*

Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 25,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage.*

10 AUGUSTUS 1925.

In den toestand van de geldmarkt kwam nog geen verandering. De geldvraag bleef nog aanhouden en het aanbod is slechts weinig toegenomen. Particulier disconto werd aanvankelijk voor 3½ en ook wel 3½ pCt. verhandeld, maar later nam het aanbod van wissels weder toe, zoodat weder 3¼ pCt. werd genoteerd. De prolongatienoteering opende op 4 pCt., maar daar bij afnemende vraag het aanbod iets grooter werd, liep de noteering vrij snel terug op 3 pCt.; terwijl Vrijdag in het geheel geen noteering tot stand kwam. Ook callgeld was iets meer aangeboden; het werd echter grif opgenomen voor 3½ en 4 pCt.

* * *

De weekstaat van De Nederlandsche Bank weerspiegelt de ontspanning, die sedert 3 Augustus op de geldmarkt valt te constateeren; de teruggang heeft

echter de stijging van de vorige week nog niet ten volle gecompenseerd. De post binnenlandsche wissels steeg nog met ruim f 2 miljoen, waarbij valt op te merken, dat het bedrag aan rechtstreeks bij de Bank geplaatst schatkistpapier op f 1 miljoen bleef gehandhaafd. De post buitenlandsche wissels steeg nog met f 4½ miljoen tot een totaal van f 237 miljoen. De beleeningen liepen daarentegen met niet minder dan f 39,5 miljoen terug, voorschotten in rekening-courant daarbij inbegrepen. In den metaalvoorraad kwam geen wijziging van eenige beteekenis, terwijl de diverse rekeningen onder het actief zich f 1 miljoen lager stelden.

De creditzijde van den weekstaat vertoont een daling der circulatie met f 14 miljoen. Het tegoed van het Rijk verminderde met f 14,3 miljoen; het tegoed „van anderen” met f 6,3 miljoen. Ten gevolge van den teruggang van het opereerend kapitaal bij een gelijk gebleven metaalvoorraad, steeg het beschikbaar metaalsaldo met f 7 miljoen.

* * *

De omzetten op de wisselmarkt waren weder zeer gering. De stemming was vrij flauw, ook voor de goudwisselscen vooral na de Engelsche discontoverlaging. Verder nam het aanbod van Franken weder toe. Parijs liep daardoor ondanks flinken steun terug van 11.80 tot 11.63½ en België daalde van 11.50 tot ca. 11.12. Later werd ook deze wissel gesteund, zoodat de koers weder tot 11.23 à 11.29 kon herstellen. Voor Kopenhagen en Oslo kwam weder meer vraag, zoodat opnieuw eenige groote koersschommelingen plaats vonden. Geopend op 56 en 45.20 werd in het midden der week 57.50 en 46.50 betaald. Deze stijging werd daarna, door officieele verkoopen, weder teruggedrongen tot 56.60 en 45.70 en op deze prijzen werd verder vrij regelmatig verhandeld.

LONDEN, 10 AUGUSTUS 1925.

De verlaging van de Bankrate van 5 pCt. tot 4½ pCt. was voor de geldmarkt eene verrassing. De verandering werd algemeen toegeschreven aan Gouvernements-invloeden. Geld bleef de geheele week, behalve Zaterdag, gevraagd, en is heden, den eersten dag der week na de bankverlaging, zelfs meer gezocht.

Disconto 4 pCt. voor prima 3-maands Bankaccepten met steeds vraag voor het Continent.

In de vreemde wisselmarkt waren weinig zaken. Dollars bleven ongeveer hetzelfde 4,85%.

Slot heden: New York 4,85%—¾, Amsterdam 12,07½—¾.

WETSONTWERPEN TOT KRACHTIGE DOORZETTING DER ZUIDERZEEWERKEN

„Ten langen leste”, één dag voordat de Tweede Kamer uiteenging, hebben haar de wetsontwerpen bereikt, die een behoorlijke doorzetting der Zuiderzeewerken beoogen.

De wet, die de uitvoering dezer werken beveelt, werd den 14en Juni 1918 door H.M. geteekend. Met de voorbereiding der uitvoering der werken tót afsluiting der Zuiderzee moest volgens die wet „onverwijld” begonnen worden.

Wel werd voorgeschreven, dat de uitgaven voor de werken tot afsluiting en inpoldering uit een fonds zouden worden bestreden, dat bij een nadere wet zou worden ingesteld, doch om allen twijfel omtrent de financieele verplichtingen, die de organieke wet schiep, weg te nemen, bepaalde deze, dat er gedurende 14 jaren ten laste der Staatsbegrooting een bedrag van f 2.000.000 zou worden gebracht. Het verder benoodigde zou uit leening dienen gevonden te worden, in de verwachting, dat een groot deel van dit bedrag uit de opbrengst der droog te maken gronden zou kunnen gerestitueerd worden.

Wie had bij het enthousiasme, waarmede de aanneming der Zuiderzeewet alom in den lande begroot werd, kunnen denken, dat er meer dan zeven jaren zouden verloopen, voordat een regeling kwam, die de krachtige uitvoering dier werken mogelijk zou maken?

De reden dezer vertraging vloeide voort uit het feit, dat de Regeering het niet verantwoord achtte, de toch reeds zoo onrustbarend aangegroeide bedragen, waarvoor de Nederlandsche Staat een beroep op de geldmarkt moest doen, nog te verhoogen met de voor de Zuiderzee vereischte gelden. Had de wet van 14 Juni 1918 de bijdrage uit de gewone middelen niet imperatief voorgeschreven, dan zou ook zelfs deze som niet beschikbaar zijn gesteld. Daarbij kwam, dat er tal van stemmen opgingen, die ernstig de vraag stelden, of bij onze berooide schatkist, en de geheel gewijzigde tijdsomstandigheden het beginnen van zulk een reusachtig werk nog wel verantwoord was.

De Zuiderzeewerken hebben zich in die jaren bepaald tot het maken van een haven op Wieringen, het verbinden van dit eiland met den vasten wal door de afsluiting van het Amsteldiep en eenige werken ten behoeve van de afwatering van Noord-Hollandsche polders.

De dam door het Amsteldiep is lang 2 KM.; de afsluitdam van Wieringen naar de Friesche kust zal een lengte van 28 KM. verkrijgen.

De tot heden uitgevoerde werken zijn zeker nuttig; zij passen in het geheel; zij zouden echter bij eenigszins krachtige doorzetting van het werkprogramma, nauwelijks den arbeid van één of twee jaar hebben gevuld.

Gelukkig, dat eindelijk 's Lands Schatbewaarder bij de algemeene beschouwingen over de Staatsbegrooting voor 1925 het verlossende woord gesproken heeft. Toen deelde Minister Colijn mede, dat hij de Staatsfinanciën in die mate gesaneerd achtte, dat hij het verantwoord achtte, om nog in het toen aangevangen zittingsjaar de noodige gelden voor de Zuiderzeewerken beschikbaar te kunnen stellen.

Het scheen toen vanzelfsprekend, dat de wettelijke voorzieningen, die de Regeering voor de krachtige aanvatting dier werken moodig achtte, met groote voortvarendheid bij de Volksvertegenwoordiging ahangig zouden worden gemaakt.

Nauwelijks kan men verontschuldiging vinden voor het tijdsverlies, dat sindsdien heeft plaats gehad en dat de uitvoering der Zuiderzeewerken langer dan een jaar vertraagd heeft. Het maakt een vreemden indruk, dat het Kabinet Ruys de Beerenbrouck, dat meer dan eenige Regeering maatregelen heeft moeten nemen tegen de ernstige werkloosheid, die in ver-

schillende deelen des lands heerscht, dit verzuim niet heeft kunnen voorkomen. Het had moeten zorgen, dat voor zijn aftreding deze bron tot verruiming der werkgelegenheid was aangeboord. In het bijzonder is de Minister van Waterstaat aansprakelijk voor deze vertraging.

De beide ingediende wetsvoorstellen (wijziging der wet van 14 Juni 1918 tot afsluiting en droogmaking der Zuiderzee en wijziging der wet van 20 December 1918 tot instelling van het Zuiderzeefonds) beoogen een betrekkelijk geringe wijziging in den technischen opzet der oorspronkelijke plannen, doch een zeer belangrijke verandering in de financieele regeling.

Allereerst de *technische* zijde!

De Zuiderzeewet beveelt het maken van „een afsluitdijk van de Noord-Hollandsche kust door het „Amsteldiep naar het eiland Wieringen en van dit „eiland naar de Friesche kust bij Piaam.”

Het ingediende wetsontwerp verzoekt het woordje „bij” te vervangen door „benoorden”.

Niet veel Nederlanders weten, waar het onbetekende gehucht Piaam gelegen is. Duidelijker, en in verband met het volgende van gewicht, is de omschrijving, dat de bij de wet Lely bedoelde afsluitdijk zich richtte van de Oostpunt van Wieringen op Bolsward.

De voorgestelde wetswijziging heeft volgens de Memorie van Toelichting alleen ten doel te bevorderen, „dat de uitvoering van den afsluitdijk zal kunnen „geschieden met de eischen, die de practijk mocht „stellen.” Volgens de bij die Memorie overgelegde kaart is de afsluitdijk thans geprojecteerd naar het gehucht Surig, zijnde een opschuiving in Noordelijke richting van ongeveer 5 KM.

Ofschoon de nieuwe plaats van den afsluitdam niet bepaald wordt voorgeschreven, schijnt de kans groot, dat, wordt het ontwerp aangenomen, de gewijzigde richting zal gevolgd worden.

Door deze verandering zullen, volgens den dienst der Zuiderzeewerken, eenige technische verbeteringen verkregen worden, die echter door andere deskundigen, o.a. door den oud-Inspecteur-Generaal van den Rijkswaterstaat, J. C. Ramaer, bestreden worden.

De Staatscommissie Lorentz, welker taak is te onderzoeken „in hoeverre als gevolg van de afsluiting „der Zuiderzee; te verwachten is, dat tijdens storm „hogere waterstanden en een grootere golfoploop „dan thans het geval is, zullen voorkomen”, schijnt van meening te zijn, dat de gewijzigde richting een niet onbelangrijk voordeel aanbiedt. Inderdaad zal door de richting Surig de aansluiting van den afsluitdijk aan den Frieschen zeedijk regelmatig worden en zal een tot wateroploopen aanleiding gevende holte in de kustlijn voorkomen worden.

Dit tijdschrift eigent zich niet voor een technische bespreking van dit vraagstuk. Ook in de Kamers zal daarvan natuurlijk geen sprake kunnen zijn. Maar toch is het niet te verwachten, dat deze wetswijziging zonder discussie zal worden aangenomen. Deze brengt toch in Friesland's Zuid-Westhoek vele penen en monden in beweging; hetgeen zeker weerklank in het Parlement zal vinden.

Bij de eerst ontworpen richting van den afsluitdam zou de spoorweg, die over dezen zal gelegd worden, recht op Bolsward aanloopen en bij of althans niet ver van Sneek in verbinding komen met de bestaande spoorlijn Leeuwarden-Stavoren. Wordt de afsluitdam gericht op Surig, dan zal de nieuwe spoorweg bij Franeker aansluiten aan de bestaande hoofdlijn. Het is dus niet te verwonderen, dat Bolsward en Sneek tegen de voorgestelde wetswijziging gekant zijn. Vooral voor eerstgenoemde bloeiende plattelandsgemeente is dit een hard gelag. Zij had reeds in 1878 de gegronde hoop gekoesterd aan het groote spoorwegnet te worden aangesloten. Immers, er was een motie, voorgesteld door het Kamerlid Sikesz, aangenomen, waarbij de wenschelijkheid werd uitgespro-

ken, om den spoorweg Stavoren—Sneek de inderdaad niet geringe ombuiging over Bolsward te doen maken. Toen echter op grond dezer Kamerbeslissing, een nota van wijziging op het onteigeningsontwerp was ingediend, werd dit door de Eerste Kamer verworpen, omdat deze de belangen van IJlst, dat door de richtingverandering niet aan het spoorweginet zou worden aangesloten, niet aan die van Bolsward wenschte op te offeren. De nader ingediende wet vernietigde dan ook geheel de verwachtingen van dit stadje. De betrokken Minister Tak van Poortvliet had zich bij de behandeling dezer lokale belangen geheel afzijdig gehouden.

Ik meen goed te doen, eenigszins uitvoerig bij deze geschiedkundige bijzonderheid stil te staan, omdat zij een waarschuwing dient te zijn voor Regeering en Volksvertegenwoordiging bij de behandeling der Zuiderzeewet. Was het, een halve eeuw geleden, niet vrij van bedenking, dat de Kamers trachten in te grijpen bij het bepalen der richting van een hoofdspoorlijn, waarin zij gesteund werden door de onverdedigbare houding van den Minister, zeker zou het hoogst bedenkelijk zijn, indien Parlement of Regeering zich bij de plaatsbepaling van den afsluitdam, die van zulk een gewicht is voor het succes van het geheele Zuiderzeewerk, lieten beïnvloeden door plaatselijke belangen van ondergeschikten aard.

Indien de dienst der Zuiderzeewerken, voorgelicht door de Staatscommissie Lorentz en den Zuiderzeeraad, van oordeel mocht zijn, dat de richting van den afsluitdam op Surig de beste is, dan dient deze oplossing te worden aanvaard, al mochten daardoor enkele plaatselijke belangen in het gedrang komen.

Een andere wijziging van technischen aard vloeit uit het wetsontwerp voort, waar dit de „vervroegde droogmaking van den N.W.polder” beoogt. In de Memorie van Toelichting toch wordt zeer sterk de wenschelijkheid betoogd, om, zelfs ten koste van een niet onbelangrijk geldelijk offer, reeds onmiddellijk de bedijking van den Wieringermeerpolder ter hand te nemen. Er wordt op gerekend, dat deze bedijking reeds in 1928 voltooid zal zijn, terwijl de groote afsluitdam eerst 5 jaar later geheel waterkeerend zal kunnen worden opgeleverd. Wel zal er nog een lustrum verlopen na de inpoldering van den N.W.-polder voordat de daar te winnen gronden, zelfs voor tijdelijke verpachting in aanmerking komen. Eerst na 12 jaar zullen deze gronden hunne volle cultuurwaarde bezitten en dan definitief kunnen worden uitgegeven, hetzij in erfpacht, hetzij ten verkoop.

De beschouwingen omtrent het in cultuur brengen dezer gronden zijn gegrond op het verslag eener commissie, die door Minister König benoemd is, „tot het instellen van een hernieuwd onderzoek naar de „baten, welke van de afsluiting en droogmaking der „Zuiderzee mogen worden verwacht.” Deze commissie, die onder leiding stond van Dr. H. J. Lovink, bracht den 25 Juli 1924 haar hoogst belangrijk verslag uit.¹⁾

Zij baseert hare beschouwingen omtrent den langen tijd die zal moeten verlopen voor de gronden hunne volle cultuurwaarde bereikt hebben op de gegevens die zij verzameld heeft, omtrent van oude droogmakingen.

Het is een ongunstige omstandigheid, dat de polder, die aldus in de eerste plaats zal worden drooggemaakt een veel hooger zoutgehalte heeft, dan eenige andere droogmakerij, waardoor het abnormaal lang zal duren, voordat de grond „rijp” zal zijn.

Intusschen is de N.W.-polder de eenige die — met het oog op den stand der voorbereiding (Ministers Kraus en Regout hadden van deze droogmaking, die door hen als afzonderlijk werk gedacht was, reeds de gedetailleerde plannen doen opmaken) en den be-

trekkelijk geringen omvang der grondwerken — voor ongeveer gelijktijdige uitvoering met de afsluiting in aanmerking komt.

Ik acht deze versnelde droogmaking een zeer gelukkig voorstel. Er is op dit oogenblik een gebrek aan cultuurgronden hier te lande, dat voor onze geheele landbouwende bevolking de meest nadeelige gevolgen heeft. De ontmoediging, die noodzakelijk over den jongen boer moet komen, als hij er zich rekenschap van geeft, dat er in Nederland geen mogelijkheid bestaat, op eenigszins aannemelijke voorwaarden een eigen bedrijf te stichten, fnuikt elke ontplooiing van energie. Een financieel offer van staatswege is, zelfs in de huidige benarde omstandigheden, dan ook volkomen gemotiveerd, om een versnelde droogmaking te bevorderen.

In de Memorie van Toelichting wordt dit offer begroot op f 5.800.000, zijnde het bedrag, dat de versterking der polderdijken vereischt, die voortvloeit uit het feit, dat deze nu geruimen tijd niet door den afsluitdam willen beschermd worden. In tegenstelling met de andere droogmakerijen zal de N.W.-polder een nadeelig saldo opleveren van f 7.500.000, waarin het zoeven genoemde bedrag begrepen is.

De aanleg van den afsluitdam en de droogmaking van den Wieringermeerpolder zullen een uitgaaf vorderen van f 123.200.000 te verwerken in 8 jaar.

Onmiddellijk na voltooiing van den afsluitdam zal begonnen worden met de andere droogmakerijen, die nog een totale uitgaaf van f 328.000.000 zullen vorderen.¹⁾ Rekent men dat er voor deze werken ook f 15.000.000 per jaar zal verwerkt worden, dan zullen deze nog 22 jaar duren.

In eenzelfde tempo voortwerkende zal er dus gedurende 30 jaar arbeidsgelegenheid geschapen worden minstens 6000 valde arbeid gescheiden van de belangrijke werkverruiming, die ontstaat door de stichting van alles wat moodig zal zijn om een bevolking te huisvesten van 250.000 zielen, die plaats in de droogmakerijen een blijvende woonplaats zal vinden.

Alleen de plannen voor den afsluitdam en de N.W. indijking worden nu, behoudens de nog eenigszins in het midden gelaten richting van den eerste, in de Memorie van Toelichting als definitief aangegeven.

De afsluitdam zal bestaan uit keileem (de merkwaaardige grondsoort, die op den bodem der Zuiderzee in zulk een ruime mate gevonden wordt) en uit zand, afgedekt met klei en keileem. Zeer terecht wordt er dus van alle proefnemingen, die tal van z.g. deskundigen met dit werk dachten te doen, definitief afgezien. Daardoor zal ook het uitschrijven van prijsvragen en dergelijke expeditien van de baan zijn, die slechts aanleiding kunnen geven tot oponthoud, dat nu zeker tot elken prijs moet worden voorkomen!

Ook is er volgens de Memorie van Toelichting een beslissing genomen in een quaestie, die dreigde op het geheele Zuiderzeeplan een noodlottigen invloed uit te oefenen.

Bij de behandeling van het oorspronkelijke wetsontwerp in de Tweede Kamer, werd een door de leden De Muralt en Bongaerts voorgestelde motie aangenomen, waarbij de wenschelijkheid werd uitgesproken, „dat bij eventueele droogleggingen van één „of meer gedeelten van de Zuiderzee de dijken van „alle inpolderingen zoodanige afmetingen zullen moeten verkrijgen, dat zij in staat zullen zijn de te verwachten hoogste stormvloed te keeren, wanneer „de afsluitdijk gedurende geruimen tijd over groote

¹⁾ In mijn artikel Werkverschaffing of Werkverruiming (opgenomen in het No. van 22 Apr. l.l. van dit blad) raamde ik, dat er f 15.000.000 per jaar aan de Zuiderzeeverken zou moeten verwerkt worden; een raming, die dus door het inmiddels ingediende wetsontwerp bevestigd wordt.

Deze jaarlijks te verwerken som komt overeen met een tewerkstelling van ongeveer 6000 arbeiders.

¹⁾ [Zie p.p. 28 en 51 in de Nos. van 14 en 21 Jan. 1925. — Red.]

„lengte eventueel is doorgebroken of de sluizen be-
„geven.”

Deze motie was een wijziging van een eerst inge-
diende, waarbij de indruk werd gevestigd, dat de
voorstellers de dijken der inpolderingen zoo zwaar
wenschten te maken, dat zij weerstand zouden kun-
nen bieden, indien de afsluitdam eens zoo goed als
geheel zou zijn weggeslagen. De heer Bongaerts gaf
echter de volgende toelichting der gewijzigde motie:
„deze wil niet zeggen, dat men meendijken zou moe-
„ten maken, die zoo hoog zijn als de afsluitdijk, neen,
„maar het moeten zijn hooge dijken; die in geval van
„stormvloed te vertrouwen zijn met betrekking tot
„hetgeen zich practisch op de Zuiderzee en het IJsel-
„meer kan voordoen.”

Minister Lely heeft zich toen tegen de (met alge-
meene stemmen op één na aangenomen) motie niet
meer verzet.

Ofschoon de Memorie van Toelichting zich eenig-
zins vaag over dit onderwerp uitlaat, blijkt er op ge-
rekend te zijn, dat de meerdijken wel eenige overhoog-
te zullen verkrijgen, zonder in de excessen te verv-
vallen, die aanvankelijk uit de motie De Muralt-
Bongaerts schenen voort te vloeien.

Wijken de definitieve plannen van den afsluitdam
en den Wieringermeerpolder niet af van de hoofd-
lijnen der oorspronkelijke ontwerpen, een zeer ingrij-
pende wijziging zou te wachten zijn, indien later de
andere droogmakerijen zouden worden tot stand ge-
bracht volgens de kaart, die het wetsontwerp ver-
gezelt.

Volgens deze zullen de twee Zuidelijke droogma-
kerijen slechts door een betrekkelijk smal vaarwater
gescheiden worden, waardoor een geheele wijziging
in den vorm van het IJselmeer gebracht wordt. In
het bijzonder treft ook deze verandering, dat de
nieuwe polders door zeer breede boezemwateren van
het oude land zullen gescheiden blijven en niet, zoo-
als het plan-Lely bedoelde, hiermede, als het ware,
één geheel zullen vormen. Zonder twijfel zijn er aan
dit door de Directie der Zuiderzeewerken opgemaakte
plan voordeelen verbonden, maar... of deze ten
volle opwegen tegen de nadeelen, zie daar een vraag,
die ik niet gaarne bevestigend zou willen beantwoor-
den. De Regeering kiest in deze quaestie nog geen
partij. Voorloopig is dit ook niet moodig. Zooals boven
werd uiteengezet zal het nog een twaalftal jaren
duren, voordat deze droogmakerijen kunnen worden
aangevat. Al is het dus te hopen, dat de Minister,
die dan het Departement van Waterstaat beheert,
niet in de fout van Minister Van Swaay zal vervallen
en dat deze zal zorgen, dat de werken dezer inpolde-
ringen onmiddellijk kunnen aansluiten aan die van
den afsluitdam, eenige jaren respijt, voordat de defini-
tieve beslissing in deze belangrijke zaak behoeft geno-
men te worden, kan nog wel gegeven worden. Wel mag
de vraag gesteld worden, waarom thans het nieuwe
zoozeer van het oorspronkelijke afwijkende project
nu op den voorgrond gesteld wordt?

Ter inlossing van een door Minister König gedane
toezegging heeft zijn opvolger een geheel nieuwe
kostenberekening overgelegd van de volledige uit-
voering der Zuiderzeewerken. Natuurlijk kon deze
niet gemaakt worden, zonder dat een bepaald, enig-
zins in details uitgewerkt plan, daaraan ten grond-
slag ligt. De dienst der Zuiderzeewerken heeft daar-
toe het plan gekozen, dat thans als een geheel ge-
wijzigd ontwerp op bovenbedoelde kaart is aangege-
ven. M.i. ware het beter geweest, indien men de
nieuwe berekening gebaseerd had op het bij de wet
van 1918 aangenomen plan met de wijzigingen, die
inniddels noodig waren gebleken, doch zonder de
algeheele verandering in een zoo belangrijk deel van
den oorspronkelijken opzet. Nu wordt onwillekeurig
een officieel cachet gedrukt op een plan, dat nog
niet alle stadia van een behoorlijk onderzoek heeft
doorgemaakt en dat zonder twijfel niet weg te cijfe-
ren bezwaren heeft. Een volgende Minister moge dan

ook terdege in het oog houden, dat dit plan „slechts
„aangeeft een sedert de jongste onderzoekingen en
„aan de hand van meer gedetailleerde opgaven nader
„mogelijk geachte wijze van uitvoering”, doch dat van
eenige beslissing thans geen sprake is.

De uitvoering van het geheele plan, dus van af-
sluitdam en droogmakerijen zal, met alles wat daarbij
komt, een uitgaaf vorderen van f 455.000.000.

Er moge aan herinnerd worden, dat in 1914 de
kosten van afsluitdam en inpolderingen geraamd wer-
den op f 215.500.000, terwijl de Staatscommissie, die
in 1894 haar verslag uitbracht, deze kosten meende te
moeten stellen op f 170.400.000.

Deze groote verschillen zijn zeker voor een belang-
rijk deel te verklaren uit de aanzienlijke rijzing van
de prijzen van materialen en van de arbeidsloonen,
maar zijn ook toe te schrijven aan de veel hoogere
eischen, die men thans aan de werken meent te moe-
ten stellen.

De uitvoerige studie door den dienst der Zuider-
zeewerken van alle details gemaakt en de eenheids-
prijzen, waarvan werd uitgegaan, maken den indruk,
dat voor de thans aangegeven bedragen de werken
inderdaad zullen kunnen worden uitgevoerd.

(Slot volgt).

H. A. VAN YSSELSTEYN.

DE INVLOED VAN DE VERHOOGDE INVOER- RECHTEN OP HET THEEVERBRUIK IN NEDERLAND.

Een medewerker schrijft:

Het tijdstip is thans zoowat aangebroken om te
kunnen beoordeelen, welken invloed de verdrievou-
dige invoerrechten hebben op het theeverbrauch in
Nederland.

Ten einde dit aan de hand van de cijfers te kunnen
nagaan, is het noodig om voor een goede vergelijking
terug te gaan tot de cijfers van invoer tot verbruik
van 1922. Immers reeds in September van het daar-
aanvolgend jaar 1923 werden de plannen bekend voor
verhooging dezer invoerrechten — aanvankelijk tot
het viervoudige van de bestaande — met het gevolg,
dat vanaf September 1923 een rush ontstond voor
invoer van thee, ten einde nog te kunnen profiteeren
van de vigerende lagere rechten. De cijfers van het
jaar 1923 kunnen hier dus slechts ten deele dienen
voor vergelijking. Wij laten hier het staattie der in-
voeren tot verbruik vanaf 1922 tot Juni 1925 volgen:

Invoer tot verbruik in tons van 1000 K.G.

	1922	1923	1924	1925
Januari	689	1025	1543	238
Februari.....	880	830	1019	362
Maart	888	1313	2018	484
April	704	677	1315	425
Mei	767	546	1869 ¹⁾	512
Juni	682	684	109	562
	4573	5067	7873	2583
Juli	865	590	41	
Augustus	746	715	201	
September ...	840	1484	161	
October	919	2183	257	
November	823	1693	166	
December	751	1287	179	
Totaal....	9517	13019	8780	2583

¹⁾ Verhoogde rechten.

Uit de bovenstaande tabel kan men de conclusie
trekken, dat in de normale jaren 1922 tot medio 1923
de invoer tot verbruik stijgende was van gemiddeld
750 ton per maand voor het eerste halfjaar 1922 tot
gemiddeld 800 ton per maand voor het geheele jaar
1922 en 850 ton per maand voor het eerste halfjaar
1923.

In September volgde de rush om zooveel mogelijk
thee in consumptie te declareeren, welke beweging
aanhield tot medio Mei 1924 toen het verhoogde in-
voerrecht van kracht werd. In die 9 maanden werd
totaal ingevoerd 14.411 tons thee. Stellen wij voor dat
tijdvak wederom het werkelijke verbruik van thee op

850 ton per maand, dan werd er in die 9 maanden een hoeveelheid van 6760 ton thee meer ingevoerd dan verbruikt, welke hoeveelheid eerst in de volgende maanden in de thee kopjes zou komen van het publiek in Nederland. De detailprijzen — na de invoering van de verhoogde rechten — stegen eerst zeer langzaam, waardoor het verbruik niet te zeer belemmerd werd en het publiek geleidelijk aan de zoveel hogere rechten en de hogere prijzen leerde wennen. Intusschen valt deze periode samen met een sterke stijging van de prijzen voor thee op de wereldmarkten, welke stijging haast niet tot evenredige verhooging heeft geleid van de detailprijzen, omdat de meeste grotere pakkers op flinke voorraden zaten, die tot lagere prijzen ingekocht waren. Op het laatst van het jaar 1924 en in het begin van 1925 is het niveau van de marktprijzen weder teruggevalen tot het niveau van een jaar geleden.

Het hogere prijsniveau voor detailthee is dan ook geheel op rekening te stellen van de verhoogde invoerrechten.

Na Mei 1924 zien we de invoeren tot verbruik in zakken tot nagenoeg niets — Juli 1924 wijst slechts 41 ton invoer aan — om niet dan zeer geleidelijk toe te nemen tot een cijfer van 562 ton in Juni 1925. In die 13 maanden dus, is er, zooals de tabel aangeeft, in totaal ingevoerd 1469 ton. *Verbruikt* is er echter in dat tijdvak veel meer, en waar de vooraf ingeslagen voorraden thans geheel verdwenen zijn, moet bij die hoeveelheid van 1469 ton nog gerekend worden de hier te voren genoemde surplus-voorraad van 6760 ton. In totaal geeft dit dus 8230 ton verbruik in 13 maanden of een maandgemiddelde van ruim 630 ton.

Ten einde de conclusie nu juist te stellen, mag deze 630 ton niet gesteld worden tegenover het maandgemiddelde van vóór de invoering der hogere rechten. De vermindering van het verbruik is toch naar alle waarschijnlijkheid niet in eens teruggelopen van 850 tot 630 ton. Deze teruggang heeft geleidelijk plaats gevonden, zoodat het werkelijke verbruik in de eerste maanden na de invoering grooter en in de laatste maanden veel minder is dan het gemiddelde van 630 ton per maand. Het cijfer van den invoer tot verbruik over Juni j.l. ad 562 ton zal dus niet ver onder het werkelijke verbruik gelegen zijn. Als dit aangenomen mag worden, dan staat tegenover een verbruik van 850 ton in de maand vóór de invoering der hogere rechten een tegenwoordig verbruik van nog geen 600 ton, een *vermindering van niet minder dan 30 pCt. van het thee verbruik in Nederland.*

Ziedaar dus het directe gevolg van een rechtenverhoging met 200 pCt. of met 50 cts. per KG., want deze slotsom is waarlijk niet erger gemaakt dan zij in werkelijkheid is. Er is b.v. geen rekening mede gehouden, dat zonder verhoging van rechten, het thee verbruik, ook na 1922 verder regelmatig zou zijn toegenomen, iets wat toch — gezien het verleden — als vaststaand zou mogen worden aangenomen.

Aan de hand van bovenstaande conclusie is het thans ook op te maken, dat de fiscus tengevolge der verhoging der invoerrechten met 200 pCt., in werkelijkheid slechts 100 pCt. meer ontvangt dan bij de oorspronkelijke invoerrechten.

Immers bij een maandverbruik van gemiddeld 850 ton thee, zou de schatkist op basis der oorspronkelijke rechten 2½ miljoen gulden per jaar hebben ontvangen, welke inkomsten door verdrievoudiging der rechten, op basis van het tegenwoordige gebruik, gekomen zijn op slechts 5 miljoen gulden.

Voor deze luttel 2½ miljoen gulden méér voor de Schatkist heeft de Ned. Regeering het verbruik van dezen zoo nuttigen volksdrank met één derde verminderd en daarbij tegelijkertijd een groot nadeel gedaan aan den afzet van het eigen koloniaal product in het moederland.

D. K. v. L.

ARTIKEL 9 VAN HET OUDE TRACTAAT MET BELGIË.

In de „Nieuwe Rotterdamse Courant” van 28 Juli komt een inzender nogmaals terug op de bewering van de „Haagsche Post” van 18 Juli, dat Nederland volgens het verdrag van 1839 verplicht zou zijn *de Schelde bevaarbaar te houden*, eene bewering, die men tegenwoordig ook meer dan eens in Belgische tijdschriften en brochures tegenkomt.

Wij zijn het met den inzender volkomen eens, dat die plicht op Nederland nooit heeft gerust, doch de redactie van art. 9 § 2 en § 8 is zóó ingewikkeld en het tijdstip, dat deze redactie werd neergeschreven, ligt reeds zóó ver in het verleden, dat het begrijpelijk is wanneer een oppervlakkig lezer dezelfde meening zou zijn toegedaan als de „Haagsche Post” in haar blad ten beste heeft gegeven.

Laat ons daarom een oogenblik langer stilstaan bij dit artikel. Art. 9 § 2 zegt:

De beide regeeringen verbinden zich, ieder voor haar gedeelte der rivier, om de bevaarbare zeegaten voor de Schelde en van hare mondingen te behouden en daar de noodige tonnen en boeien te plaatsen en te onderhouden.

Wij moeten die zeegaten dus behouden, d.w.z. wij mogen ze niet afdammen, wij mogen er geen versperingen in leggen.

Vergeet niet, dat dit artikel dateert uit den tijd, dat Nederland nog tot voor kort op het standpunt had gestaan, dat het met de Schelde mocht doen wat het wilde, op het standpunt, dat na de scheiding met de Zuidelijke Nederlanden de toestand weder was ingetreden, zooals die door den vrede van Münster in 1648 was bepaald.

En het prijsgeven van dit standpunt werd in bovengenoemde redactie neergelegd.

Verder moesten wij er de noodige tonnen plaatsen en onderhouden. Want ook hieromtrent maakte België — terecht of ten onrechte, dat doet er voor het oogenblik niet toe — ons vóór 1839 het verwijt, dat wij meermalen 's nachts de tonnen weghaalden of losgeslagen tonnen niet vervingen.

En zonder de noodige betonning zijn dusdanige vaarwaters (zeegaten) onbruikbaar; haalt men de tonnen weg of liggen zij verkeerd, dan is het vaarwater niet meer *behouden* gebleven.

Maar op ons rustte *niet* de plicht de bevaarbare zeegaten te *onderhouden*, wat zou beteekenen ondiepten weg te nemen, vernauwingen weder te verbreeden. Dit was toentertijd — wij leven in 1839 — iets onmogelijks en daarom nooit bedoeld of geëischt, laat staan door ons aanvaard. Wij komen hier straks nog op terug.

Zoo is ook steeds het standpunt van de Nederlandse Regeering geweest — en nog wel in dezen beperkten zin — dat niet verlangd kan worden *extra* uitgaven voor de verbetering van de betonning, wenschelijk geworden door de *uitbreiding* van de scheepvaart op Antwerpen. Over verlichting werd in het tractaat in het geheel niet gesproken. De kosten hiervoor werden steeds bij afzonderlijk tractaat geregeld.

Doch zoo is ook toenmaals de opvatting van de Belgische Regeering geweest.

Art. 3 van het voorloopig reglement van 23 October 1839 (St.bl. No. 50) — dus door beide Regeeringen gemeenschappelijk samengesteld — zegt ook met referentie aan dit punt

„dat de Commissarissen van Toezicht (Belgen en Nederlanders) met zorg zullen waarnemen alle veranderingen welke met opzigt tot de gronden en gewone doortogten zouden mogen zijn voorgevallen, onderzoekende of tengevolge dier veranderingen de bakens en tonnen nog behoorlijk en in genoegzaam getal geplaatst zijn enz.”

Ook hier dus slechts het constateeren der veranderingen en deze vastleggen door de betonning, ten einde den weg, dien de natuur aangaf, bevaarbaar te maken.

Nooit heeft België van Nederland verlangd, dat

verloren gegane diepte of breedte hersteld zou worden of onbevaarbaarheid door ijsversperringen door Nederland zou worden weggenomen.

Heeft de „Haagsche Post” met haar zin „een dier plichten is de Schelde bevaarbaar te houden” bedoeld slechts bevaarbaar in dien zin, dat wij den bestaanden weg aangeven door tonnen en daar evenmin mede bedoeld op diepte houden, bevaarbaar desnoods voor een roeibootje, dan is de uitdrukking niet in strijd met de waarheid, maar dan wordt de kwestie een spelen met woorden en daarvoor is zij te ernstig.

Maar, zal de lezer zeggen, nu nog § 8. Daar staat toch in dat indien bestaande wegen onbruikbaar zijn geworden, Nederland aan de Belgische scheepvaart andere wegen zal aanwijzen, die even goed en even gemakkelijk zijn.

Ten eerste, wat beteekent hier het woord „aanwijzen”? De vaart op de geheele Schelde is vrij, de schepen voor Antwerpen bestemd kunnen varen waar zij willen en behoeven niet den weg te volgen door Nederland aangewezen.

Maar wegen zonder betoning en zonder zeilaanwijzingen (wij gebruiken hier opzettelijk dit woord, nog steeds gebezigd bij hydrographie) zijn geen bevaarbare wegen. Aanwijzen beteekent hier dan ook betonnen en bebakenen; de tonnen en de bakens zijn de handwijzers van den nautischen weg.

En de wantrouwende Belg — wij leven in 1839 — wilde niet de kans loopen, dat wij in dit geval van de vele andere geulen, juist de meest slechte zouden kiezen om te betonnen en eischte daarom, dat de nieuwe wegen even goed en even gemakkelijk zouden zijn.

Over diepte bekommerde men zich niet zoo zeer. Wij leefden nog in den zeiltijd, de groote diepgaande stoomschepen waren nog onbekend. Wat wel van belang was, was de breedte van de vaargeul, juist voor die zeilschepen. Maar ook te dezen opzichte kon het in 1839 niet de bedoeling zijn van Nederland te eischen, die nieuwe geul even breed te maken als de onbruikbaar geworden, indien zij dit oorspronkelijk niet was.

Tegen de natuur viel niet te strijden. Zooals reeds boven gezegd, iets onmogelijks is nooit bedoeld of geëischt, laat staan aanvaard.

De stand der toenmalige techniek op het gebied van baggermateriaal stelde dergelijke desiderata geheel buiten kwestie.

Met schepnetten zijn de geulen in een zeeboezem niet uit te baggeren of breeder te maken. Weliswaar dateert de eerste stoombaggermachine van 1824 en werd daarmee op de Clyde een geul gebaggerd tusschen de bij laag water droog loopende modderbanken door, maar dusdanig materiaal was totaal onbruikbaar in zeeboezems of groote riviermonden. Deze mogelijkheid ontstond eerst na 1852, toen de centrifugaalpompe was uitgevonden, en „Die Baumaschinen” geeft dan ook het jaar 1880 aan als het tijdstip, waarop groote baggerwerken aan zee- of riviermonden konden worden uitgevoerd. In 1867 werd bij den onderbouw van de brug over het Hollandsch Diep met gewone baggermolens gewerkt die echter te veel last hadden van de deining en niet voldeden. Eerst in 1877 werd door den aannemer D. Volker aldaar het eerste zuigwerktuig met succes toegepast terwijl in 1881 met den zelfladenden zandzuiger „Adam 2” een proef gedaan werd op de baar van Calais, die goed slaagde.

In 1839 echter dacht niemand aan zulke mogelijkheden. De inhoud van § 8 kan dus nooit worden uitgelegd in dien zin, dat wij ons gebonden zouden hebben, bij niet aanwezig zijn van even goede wegen, deze kunstmatig door baggeren te maken.

Wij zullen de oude wegen *behouden* en *betonnen*, ze niet vernielen. Mochten ze verloren gaan, dan zullen wij den meest geschikten weg *aanwijzen*, d.w.z. betonnen en bebakenen. Mochten er geen wegen meer zijn, dan kunnen wij ze niet aanwijzen, niet betonnen. Waar niet is verliest de keizer zijn recht.

Maar dat wij ze zouden moeten maken, dat is des keizers recht niet, noch onze plicht ooit geweest.

Tot zooverre het oude tractaat.

Bestendigt het nieuwe tractaat nu slechts de oude Nederlandsche verplichtingen, geeft in beginsel België geen nieuwe rechten, zooals de „Haagsche Post” in haar blad van 25 Juli 1925 nog wel cursiveert?

Het tegendeel is waar!

In het nieuwe tractaat wordt bij art. 4 § 8 aan Nederland de verplichting opgelegd de Schelde op eene diepte, de vaargeulen op eene breedte te houden, zooals op de kaart staat aangegeven. Niet België, doch Nederland heeft in de toekomst den strijd tegen de natuurelementen aan te binden, een strijd, die op den duur hopeloos zou kunnen worden!

Niet de bevaarbaarheid als bovengenoemd, zich beperkende tot betonnen, heeft België het recht van Nederland te eischen, neen, het kan eischen de bevaarbaarheid van den stroom zoals de kaart die aangeeft. En schieten onverhoopt over lange jaren de geulen werkelijk dicht, doch is het dan mogelijk met de dan bestaande baggermachines geulen te maken in zeeboezems, zooals het mogelijk was in 1824 in modderbanken, dan kan Nederland zich niet beroepen op art. 19 van het covenant van den Volkenbond; het zal moeten blijven baggeren, tot het oude peil weder bereikt is.

Het is dan België's nieuw recht en Nederlands nieuwe plicht.

Er gaan geruchten..... dat ten aanzien van dit punt eene herziening in het vooruitzicht wordt gesteld, welke zou neerkomen op eene gelimiteerde financieele verantwoordelijkheid onzerzijds ten opzichte van de verplichting de Schelde op diepte te houden. Dit zou een schrede in de goede richting zijn. Beperking der kosten tot een bepaald bedrag sluit vanzelf in beperking van onze verantwoordelijkheid voor wat de natuurelementen aan de kaart wenschen te veranderen en daarmee wordt gedeeltelijk het oude beginsel, neergelegd in het tractaat van 1839, weder hersteld. Belangrijke andere wijzigingen zullen echter moeten volgen, vóór het geheel te aangaan is.

J. W. VLIELANDER HEIN.

30 Juli 1925.

DISCONTOVERLAGING IN ENGELAND.

De vrees, dat na het herstel van den gouden standaard de Bank of England haar goudvoorraad slechts door een verhoogd disconto zou kunnen beschermen, heeft in den strijd, welke aan den terugkeer naar het goud in Engeland voorafging, een belangrijke rol gespeeld. Niet alleen het bedrijfsleven voorzag deze mogelijkheid, ook de officieele adviseurs der Regeering, de Commissie-Bradbury, achtten eenige tijdelijke discontoverhoging denkbaar.¹⁾

De eerste discontowijziging, na den terugkeer tot het goud, is echter, gelijk bekend, een verlaging van 5 pCt. op 4½ pCt. Welke politiek van de bankleiding heeft tot dit resultaat geleid?

De Governor van de Bank of England legt niet, gelijk de President van de Reichsbank, van tijd tot tijd in het openbaar rekenschap af van zijn daden. Het schijnt echter niet gewaagd, gegeven den loop, welke de zaken sinds het herstel van den gouden standaard genomen hebben, te veronderstellen, dat bij de leiding van de Bank de wil heeft voorgezeten, tot iederen prijs verlaging van den goudvoorraad te voorkomen en zoo mogelijk, doch zonder tot discontoverhoging over te gaan, dien voorraad, de basis van het Britsche credietgebouw, te vermeerderen. Door deze verruiming van eigen middelen zou een mindere afhankelijkheid van de vreemde, vooral Amerikaansche saldi, waaraan naar het schijnt de Londensche geldmarkt thans in een minder gewenschten omvang haar bewegingsvrij-

¹⁾ Verg. § 32 van hun rapport op p. 390 in het No. van 6 Mei 11.

heid dankt, bereikt worden. De reden zou dan verval- len, voort te gaan, over deze saldi een op een bankdis- conto van 5 pCt. gebaseerde rente te vergoeden. Te- vens zou de met goudaantrekking gepaard gaande credietverruiming tot een ontspanning der geldkoer- sen in de open markt leiden, zoodat de neiging tot uitzetting van vreemde saldi te Londen op twee wij- zen zou worden geremd. Voor het aanleggen van eerstbedoelden rem zou discontoverlaging noodig zijn, evenals voor het herstel van het door de verruiming der open markt verbroken contact tusschen officieel en particulier disconto. Deze verlaging zou boven- dien door het bedrijfsleven, dat wegens de aanhou- dende depressie in een stemming verkeert, waarin de beteekenis van iederen nieuwen last of verlichting de kans loopt te worden overdreven, hoogstwaarschijnlijk zeer worden geapprecieerd.

Hoe zijn de feiten? Een aanvankelijke wegstroming van goud, volgende op het herstel van den vrijen uit- voer, wekte hevige onrust. De Bank heeft toen op 15 Mei, hoewel de wisselkoersen er geenszins aanleiding toe gaven, een bedrag van £1.610.000 goud aange- kocht, waardoor de gemoederen werden gerustgesteld. De herkomst van dit goud is niet bekend geworden en naar de algemeene opvatting mag wel aangenomen worden, dat het hier een transactie van exceptioneel karakter geldt. Op dit goud zijn, hoewel de zes goud- valuta's boven pari stonden, verdere belangrijke bedra- gen edel metaal gevolgd, o.a. £5.000.000 uit Nederland en £3.500.000 uit Z.-Afrika, welke tot Donderdag 6 Aug. per saldo den goudvoorraad sinds den terug- keer tot het goud op 29 April l.l., met rond £8.600.000 vermeerderden.¹⁾ De „Times” wil in deze beweging vooral het gevolg zien van het verschil in rentestand tusschen Londen en New York. Bij koersen, welke beneden het gouduitvoerpunt naar Engeland staan, zou het echter bevreemdend zijn, indien particulieren, welke een pondensaldo willen gaan aanhouden, dit creëren door goudverscheping.

Wat de zendingen van de Nederlandsche Bank aan- gaat mag worden aangenomen, dat hun bedoeling is, een deel van den goudvoorraad rentegevend te maken en aan een eventueele groote vraag naar ponden te kunnen voldoen. Zelfs zou men, waar van de zijde onzer Centrale credietinstelling herhaaldelijk gewezen is op de beteekenis van Engeland voor het herstel en de handhaving van den gouden standaard, in deze goudzendingen een uiting van de samenwerking tus- schen beide circulatiebanken kunnen zien.

Hoë dit ook zij, de leiding van de Bank of England is er, mede dank zij het vertrouwen in haar vasten wil, het pond op de goudpariteit te handhaven, in ge- slaagd langs paden, die naar het schijnt van de tra- ditioneele wel wat afwijken, haar goudvoorraad te ver- meerderen. Daarnevens bleven buitenlandsche saldi naar Londen stroomen, aangetrokken door te maken rentewinst en waarschijnlijk ook als gevolg van bijv. Fransche kapitaalvlucht. Een en ander heeft zijn uit- werking op de credietsituatie niet gemist; particulier disconto liep van $4\frac{7}{16}$ — $9\frac{1}{16}$ in de week van 22—27 Juni terug tot $4\frac{1}{16}$ op 6 Aug. l.l.

Als oorzaken, welke naast deze kapitaalverplaatsin- gen tot een constanten sterlingkoers bijdroegen en discontoverlaging ook met het oog op den pondenkoers mogelijk maakten, worden nog genoemd de Australische emissie van \$75.000.000 te New York, de belangrijke Amerikaanse rubberinvoeren, de ongeëvenaarde Amerikaanse toeristenstroom en het vermijden — althans voorloopig — van de staking in den steenko- lenmijnbouw.

Niettemin is de discontoverlaging, hoewel door som-

¹⁾ De overdracht op 29 April van £27.000.000 goud van de Currency Notes Reserve naar het Issue Dept. in ruil voor bankbiljetten staat hier buiten, daar de credietmoge- lijkheden hierdoor geen verandering ondergingen, evenmin als het dekkingspercentage van het Banking Dept.

migen enkele weken geleden met de mogelijkheid ervan rekening werd gehouden, onverwacht gekomen, daar men zich bij het naderen van den herfst, waarin Engeland groote invoeren heeft te financieren, meer op verhooging dan op verlaging der bankrate prepa- reert.

De effectenbeurs, door de verlaging verrast, ver- toonde vooral voor „gilt edged” waarden belangrijke prijsstijgingen. Het leidende fonds, $3\frac{1}{2}$ Conversion Loan, liep Donderdag l.l. $9\frac{1}{16}$ pCt. op van $77\frac{1}{4}$ tot $77\frac{13}{16}$. Op de wisselmarkt was de invloed op den Dollarkoers gering. Van Vrijdag 31 Juli tot Woens- dag 5 Augustus gestegen van $4,85\frac{3}{8}$ tot $4,85\frac{13}{16}$ gaf Donderdag een daling van slechts $\frac{3}{16}$ te zien, gevolgd door een stijging op Vrijdag van $\frac{1}{16}$ tot $4,85\frac{11}{16}$, ter- wijl de koers Zaterdag $4,85\frac{11}{16}$ — $\frac{3}{4}$ was. Het disagio van termijndollars vertoonde dienovereenkomstige geringe wijzigingen. Onder den gouden standaard is de marge voor koersfluctuaties echter klein, terwijl voorts de omvang, waarin de te Londen uitgezette bedragen door termijnverkoop van ponden zijn ge- dekkt, beslissend is voor den druk, dien een eventueel wegtrekken daarvan op den sterlingkoers zal uitoefe- nen. Volgens de „Frkf. Ztg.” liggen bovendien de bui- tenlandsche kapitalen voor langere termijnen vast.

De banken en discontohouses verlaagden de offi- cieele rente voor direct opzegbare deposito's van 3 tot $2\frac{1}{2}$ pCt.

De leidende instanties gaan, waarschijnlijk wegens de labiele basis, welke de Amerikaansche saldi vor- men, met groote voorzichtigheid te werk. De voor- naamste voorzorgsmaatregel is volgens „The Econo- mist”, dat de clearingbanks den prijs van voorschot- ten voor een week aan de discontomarkt niet met $\frac{1}{2}$, doch slechts met $\frac{1}{4}$ pCt. tot $3\frac{1}{2}$ pCt. verlaagd hebben, een afspraak op welke inachtneming volgens het blad vertrouwd mag worden. Bijgevolg zal waarschijn- lijk de invloed op het particulier disconto, dat van zooveel beteekenis is voor den stand der wisselkoersen, gering zijn en de afstand tusschen de Londensche en New Yorksche geldkoersen groter blijven, dan het ge- val zou zijn, indien genoemde afspraak niet was ge- troffen.

De invloed van al deze renteverlagingen op het prijsniveau, een kwestie, welke den geldtheoretischen strijd in Engeland direct raakt, dient te worden af- gewacht.

Zal op de verlaging als verder onderdeel van de pogingen, die Londen doet, om zijn oude positie als internationaal financieel centrum te herwinnen, op- heffing van het embargo op buitenlandsche emissies volgen? Vooralsnog lijkt dit niet waarschijnlijk. Wel redresseert, naar de Commissie-Bradbury opmerkte, het kwaad van „overlending” zichzelf onder den gou- den standaard, doch waar discontoverhooging blijk- baar zoozeer uit den boeze wordt geacht, zal men het daarop wel niet willen laten aankomen en voorloopig het embargo handhaven.

Deze mogelijkheid van een stijging uitsluitende rijst de vraag, hoe lang het disconto op $4\frac{1}{2}$ pCt. ge- handhaafd zal kunnen worden. Zal de goudstroom in binnenwaartsche richting blijven vloeien en zullen de Amerikaansche saldi, welke Engeland vooralsnog niet missen kan, worden weggetrokken of niet?

Het is moeijlijk, op deze vragen een afdoend an- woord te geven. De Midland Bank is sceptisch wat de eerste aangaat. Zij meent, dat tot dusverre de die- per liggende tendentie die van gouduitstroming is geweest, in tegenstelling met voor den oorlog, toen een actieve betalingsbalans de buitenlandsche wissel- koersen voortdurend in de richting van het goud- invoerpunt drukte. Met verbetering van den huidige- gen toestand is noodzakelijk een aanzienlijke tijd gemoeid. Optimistischer dan de Midland Bank is de Commis- sie-Bradbury, welke in §12 van haar rapport meent, dat Engeland nog een matig bedrag voor nieuwe be- leggingen in het buitenland beschikbaar heeft, m.a.w.

dat de betalingsbalans nog actief is. Ook de cijfers van den Board of Trade over 1924 vertoonen een gering bedrag (£ 29 miljoen) voor kapitaalexport beschikbaar.

De Amerikaansche saldi waarvoor de „Frkf. Ztg.” een schatting van £ 80 miljoen (zeker te hoog volgens het blad) noemt, zijn volgens de Midland Bank, evenals mogelijke verkoopen van Britsche buitenlandse saldi en fondsen, noodzakelijk geweest om den pondenkoers sinds einde April boven het gouduitvoerpunt te handhaven. Eerst wanneer het Amerikaansche prijsniveau zooveel zal zijn gestegen, dat de dollarkoers op het gouduitvoerpunt is aangeland, en de Britsche betalingsbalans dezelfde trekken als voor den oorlog vertoont, zal volgens de Midland Bank de goudstroom zich naar Engeland richten.

Voor de mate, waarin Londen op de Amerikaansche saldi zal kunnen blijven rekenen, is de ontwikkeling der geldrente in de V. S. doorslaggevend. De National City Bank blijkt, volgens een mededeeling der heeren Samuel Montagu & Co., met de mogelijkheid van een matig aantrekken der geldkoersen in den herfst te rekenen. De officieele disconto's van Londen en New York verschillen slechts 1 pCt., de particuliere disconto's liggen nog minder uit elkaar; op 7 Aug. l.l. noteerden zij $4\frac{1}{16}$ resp. $3\frac{3}{8}$ pCt.

Er behoeft dus niet veel te geschieden, om Londen in het nauw te drijven. Voeg daarbij als binnenlandsch stijgingsfactor de gewone groote credietbehoefte welke Engeland in het najaar vertoont, dan mag met belangstelling worden afgewacht, van hoe langen duur de huidige bankrate zal zijn.

D. J. WANSINK.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

DE RESULTATEN VAN HET HERSTELWERK IN HONGARIJE.

I.

De heer K. von Buday schrijft ons:

De financieele wederopbouw van Hongarije is, volgens het plan van den Volkenbond, in het begin van 1924 opgesteld door de Financieele Commissie, in vijf halfjaarlijksche perioden ingedeeld. In het eerste halfjaar werden de voorbereidende maatregelen getroffen, n.l. de oprichting van de nieuwe Hongaarsche Nationale Bank en, hiermede gepaard gaande, de stabilisatie van de Hongaarsche kroon. De eerste saneeringsbegroting, loopende over het tweede en derde halfjaar, heeft de periode van 1 Juli 1924 tot Juli 1925 omvat. Op deze begroting werd een tekort geraamd van honderd miljoen goudkronen, terwijl men een sluitend budget op het einde der herstelperiode, dus in Juni 1926, hoopte te bereiken.

In werkelijkheid leverde de begroting voor 1924/1925 geen deficit op, doch is er een overschot van circa veertig miljoen goudkronen beschikbaar en van de reconstructie-leening, groot 250 miljoen goudkronen, heeft men slechts 66 miljoen gebruikt, dus iets meer dan één vierde. Op de begroting voor 1925/26, welke kort geleden door de Nationale Vergadering, voorloopig voor 6 maanden, werd aangenomen, is door den Minister van Financiën Prof. Dr. Bud met volle zekerheid een batig saldo geraamd. Graaf Bethlen, de Hongaarsche Minister-President, die reeds zooveel voor zijn land heeft bereikt, kon met voldoening op deze resultaten wijzen in zijn memorandum over 's lands financiën, den Raad van den Volkenbond in Juni l.l. voorgelegd. Want indien men deze gegevens vergelijkt met de slotrekening van de liquidatie der inflatietijden, die over de eerste helft van 1924 een deficit aanwees van 2824 milliard (166 miljoen goudkroon), kan men waarlijk van een succes bij het herstel der Hongaarsche staatsfinanciën spreken. Maar deze cijfers getuigen ook van de buitengewone offers der Hongaarsche volkshuishouding, die het bereiken van deze resultaten mogelijk hebben gemaakt.

Toen verleden jaar Prof. Dr. W. Heller uit Budapest de voorgeschiedenis en het plan van den weder-

opbouw van Hongarije in de „Economisch-Statistische Berichten” (Nr. 437 van 14 Mei 1924) behandelde, wees hij terecht op de noodzakelijkheid van arbeidsvermeerdering en verbruiksvermindering, om den moeilijken economischen toestand, waarin Hongarije in het begin van 1924 verkeerde, te doen verbeteren. De samenwerking met den Volkenbond verleende de formeele en moreele zekerheid aan het herstelwerk, terwijl de buitenlandse leening de materiele basis voor den wederopbouw geleverd heeft, want tot 1924 was naast den moeilijken economischen toestand grotendeels de politieke onzekerheid de hindernis, waarop de zelfstandige pogingen tot herstel en stabilisatie gestrand zijn.¹⁾ Hongarije, door het Vredesverdrag van Trianon tot op één derde van zijn vroeger grondgebied gereduceerd, door de revoluties en de Roemeensche bezetting — die pl.m. een schade van 2 milliard goudkronen beteekende — verzwakt, werd n.l. toentertijd nog steeds bedreigd door de reparatievorderingen. Deze zijn nu door de Geneefsche herstelprotocollen van April 1924 op 880 ton steenkolen per dag en na 1926 op 150 milliard kronen per jaar beperkt.

Indien men eerst de ontwikkeling der staatsfinanciën nagaat ziet men, dat het tekort over het eerste halfjaar 1924, 166 miljoen goudkronen, werd gedekt door 52 uit de Volkenbondsleening, 87 uit discontoring van schatkistpapier bij het Staatsbiljetteninstituut²⁾ en 27 uit een gedwongen leening. De eerste maanden van de tweede helft van 1924 sluiten nog steeds met deficit, zooals werd voorzien in den overgang uit den inflatietijd, waarin de belastingen minder oprachten dan hun administratiekosten, naar eene gestabiliseerde staatshuishouding. De ontwikkeling der staatsfinanciën in het tweede semester (Juli-Dec. 1924) was de volgende:

	Netto inkomsten.		Netto uitgaven.	
	Volgens raming	In werkelijkheid	Volgens raming	In werkelijkheid
	Millioenen goudkronen.			
Juli	24	17,9	31	30,5
Augustus ...	24	29,5	31	33,8
September ..	24	30,9	31	36,7
October	24	35,6	31	33,7
November ..	24	49,2	31	34,0
December ...	24	44,9	31	37,2
	144	208,0	186	205,9

Werd het deficit dus geraamd op 42 miljoen, de werkelijkheid liet een overschot van 2,1 miljoen, een verbetering dus van 44,1 miljoen. De loop der financiën in het derde semester, de tweede helft der eerste saneeringsbegroting, is nog gunstiger: de ontvangsten waren van Januari tot Juli 1925 op 149,6 en de uitgaven op 207,6 miljoen geraamd, er werd dus een deficit van 58 miljoen verwacht, terwijl in werkelijkheid een overschot aanwezig is van ongeveer 37,9 miljoen. Zodoende sluit de geheele begroting met een surplus van 40 miljoen in plaats van een deficit van 100 miljoen. De bedragen, welke ter dekking van het deficit der verschillende maanden werden gebruikt, werden uit het overschot der andere maanden gerestitueerd op de rekening van de Volkenbondsleening, waarop nog een beschikbaar saldo van 184 miljoen staat.

Men ziet dus uit deze cijfers, dat zowel de uitgaven als de inkomsten de raming overtroffen. Onder de staatsinkomsten heeft in het bijzonder de, voor den dienst der Volkenbondsleening verpande opbrengst der invoerrechten, van de belasting op suiker en van het zout- en tabaksmonopolie, alle verwachtingen overtroffen. Zij was gemiddeld op vier miljoen per maand geraamd, terwijl deze bronnen gemiddeld hebben opgeleverd in:

	1924		1925	
	Juli-September	October-December	Jan.-Maart	April-Juni
	13,2	22,4	21,1	19 miljoen

¹⁾ Dr. J. v. Buday: Geldwesen der Nachfolgerstaaten der Oesterreichisch-Ungarische Monarchie.

²⁾ Geliquideerd bij oprichting der Hongaarsche Nationale Bank in Mei 1924.

De opbrengst der overige belastingen was per maand gemiddeld:

Directe belastingen	6.5 mill. g.kr.
Belasting op den omzet	11.9 " "
Verbruiksbelasting	4.1 " "
Zegel- en andere belastingen	4.3 " "

De hogere ontvangsten werden nog gestimuleerd door den te hoog gestelden multiplicator van de papierkroon. In Juli 1924 heeft men het goudbudget op grond van de verhouding 1 goudkroon = 17.000 papierkronen opgesteld en op deze basis den aanslag voor belastingen doen plaats vinden. Ook de invoerrechten heeft men het geheele jaar in deze verhouding geheven, hoewel de werkelijke verhouding 15.500, resp. in Juni 1925 14.500 was. Nu is de multiplicator tot 14.500 teruggebracht, in verband met de koersstijging der Hongaarsche kroon die 17 pCt. bedroeg. De kroon is n.l. in samenwerking met de Bank of England op het pond sterling gestabiliseerd, en heeft dus de waarde van dit laatste gevolgd.

De Bank of England heeft een voorschot van £ 4 miljoen aan de Hong. Nationale Bank verleend, waarmee de stabilisatie zeer vergemakkelijkt werd; dit voorschot is nu geheel terugbetaald. Daar nu Engeland tot den gouden standaard is overgegaan, is de Hongaarsche kroon direct aan het goud vastgekoppeld, tengevolge waarvan de invoering eener nieuwe munteenheid actueel geworden is. Men heeft verschillende voorstellen gedaan, o.a. om de Engelsche of de Oostenrijksche shilling of de goudkroon tot basis der nieuwe geldeenheid te nemen; het staat echter nog niet vast welke men kiezen zal. Deze hervorming levert slechts uit het oogpunt der onopgeloste valorisatie-quaestie aanleiding tot eenige moeilijkheden, daar zij op grond van den financieelen toestand zonder bezwaar kan worden doorgevoerd. De Nationale Bank heeft sinds haar oprichting eenerzijds aan de behoefte aan buitenlandsche wissels kunnen voldoen, terwijl zij thans de wisselmarkt geheel heeft vrij gegeven, en anderzijds wist zij met een metaaldekking van 55 pCt. de koers der kroon te handhaven d.w.z. het verband met het pond sterling te behouden, hoewel dit een deflatie noodig heeft gemaakt. Daar het herstelplan werd opgesteld op grond van een stabiele kroon heeft deze deflatie de staatsfinanciën verdere voordeelen bezorgd.

In verband met de uitgaven moet erop gewezen worden, dat het reconstructieplan den nadruk op de verlaging der uitgaven legt. De verhooging van deze boven de raming is dus niet zeer gunstig, maar men heeft reeds veel gedaan om tot een normaal budget te komen. Het centrale probleem in verband hiermede is de ambtenarenquaestie. Volgens het reconstructieplan moesten van de 208.000 actieve ambtenaren 15.000 in 1924/25 ontslagen worden; er zijn er 5000 meer, dus 20.000, ontslagen, terwijl in het volgende jaar nog 8000 betrekkingen worden opgeheven, w.o. 3000 vacante plaatsen niet bezet. De bezuinigingscommissie is bovendien bezig met een zeer ver gaande vereenvoudiging der administratie, der rechterlijke organisatie en met een beteren opbouw van het topzware ambtenarenapparaat. Deze maatregelen maken een verdere afbouw mogelijk, zoodat, met de 14.000 vóór de herstelperiode, in het geheel 42.000 ambtenaren worden ontslagen. Zoodoende blijven er 166.000 in staatsdienst, hetgeen een vermindering van 50 pCt. beteekent in vergelijking met het aantal van voor den oorlog. De bezuiniging, waarmee deze maatregelen gepaard gaat, kan worden becijferd op

1924/25	15 miljoen goudkronen
1925/26	7 " "
1926/27	3 " "

De salariering der ambtenaren is echter nog steeds zeer slecht in vergelijking met die in de andere landen, en daarom was de verhoging der salarissen met 15 pCt. een noodzakelijke maatregel. Ook zal men het

overschot van de begrooting voor 1925/26, groot 22,6 miljoen, besteden ter verdere verbetering van de ambtenaarssalarissen. De last, veroorzaakt door de pensioenen, is bijzonder groot; er staan n.l. tegenover 165.000 actieve ambtenaren 100.000 gepensioneerden. Deze moeilijke toestand werd veroorzaakt door het groote aantal uit de afgescheurde gebieden gevluchte ambtenaren (met familieleden te zamen 350.000), die door het bedrijfsleven slechts ten deele kunnen worden opgenomen, aangezien er een drukke werkloosheid heerscht. Terecht verzoekt Graaf Bethlen dan ook den Raad van den Volkenbond, het probleem dezer vluchtelingen in overleg met de successiestaten op te lossen, aangezien deze ambtenaren, zonder dat verder voor hen werd gezorgd en zonder dat hun eenige vergoeding werd toegekend, ontslagen en uit de gebieden zijn gezet.

Het zou te ver voeren om een volledige vergelijking te maken tusschen den loop van het Oostenrijksche en van het Hongaarsche herstelwerk, maar in verband met de staatsbedrijven is het misschien interessant erop te wijzen, dat, terwijl het tekort der Oostenrijksche Bundes-Bahnen op het einde van het eerste hersteljaar nog iets grooter was dan het deficit der staatsbegrooting, de balans van de Hongaarsche Staatsspoorwegen reeds in het tweede semester in evenwicht was. Maar de tarieven zijn dan ook tamelijk hoog (hooger dan de Oostenrijksche), en dus zal men t.z.t. tot een verlaging overgaan, daar men op den duur niet eene vermindering van het verkeer wil veroorzaken. Deze verlaging zal in 1925/26 geleidelijk plaats vinden en verdere afbouw van het personeel zal er tegenover staan. De Post-, Telegraaf- en Telefoonbedrijven hebben in 1924/25 een deficit van 3 miljoen; de staatsijzerwerken, die niet lang geleden zelfstandige commercieele ondernemingen zijn geworden, hebben in het afgelopen jaar ook met een tekort gewerkt, terwijl de staatsdomeinen een surplus opleverden. Op de begrooting voor 1925/26 laten alle staatsbedrijven een batig sloot; daar men echter 26 miljoen voor kapitaaldoeleinden zal gebruiken wijst de begrooting van alle staatsbedrijven te zamen een tekort van 10 miljoen aan, daar de inkomsten op 357 (bruto) en de uitgaven op 367 (bruto) gesteld zijn. Indien men de onkosten der staatsondernemingen analyseert ziet men, dat bij de Spoorwegen de pensioenen, tegen 3 tot 4 pCt. der uitgaven voor den oorlog, nu 16,7 pCt. bedragen en het aantal gepensioneerden thans 100 pCt. van de actieve ambtenaren tegen 16 pCt. voor den oorlog bedraagt. Bij de Post, Telegraaf en Telefoon ziet men ongeveer dezelfde verhoudingen. Dit zijn weer cijfers, waaruit de gevolgen blijken van het Verdrag van Trianon, dat 57,6 van het spoorwegnet en 75 pCt. van de locomotieven en wagens aan de successiestaten heeft toegewezen.

Bij vergelijking van de begrooting voor 1925/26 met de raming van het reconstructieplan voor 1925/26 ziet men het volgend verschil:

	Reconstruc- tieplan	Begrooting	Vershil
Netto inkomsten	366,4	487,4	+ 127,0
Netto uitgaven	410,4	459,9	+ 49,5
	Deficit 50 Surplus 27,5		

Zooals boven vermeld zal dit overschot van 27,5 miljoen besteed worden voor verhooging van de salarissen der ambtenaren. Het belangrijkste feit in deze sluitende begrooting voor 1925/26 is, dat verschillende belastingen verlaagd zijn. De belasting op den omzet, door de kooplieden reeds zoolang bestreden, werd vermindert van 3 tot 2 pCt., welke aan exporteurs gerestitueerd worden, de huishuurbelasting van 25 tot 12½ pCt., terwijl de suikerbelasting reeds in April van 0,42 tot 0,38 g.kroon per KG. verlaagd werd. Het belastingvrije inkomen-minimum werd verhoogd en verder kunnen diegenen, die inkomstenbelasting betalen, voor vermogensbelasting pas dan aanslag worden, indien hun vermogen meer dan

20.000 g.kr. bedraagt; dit was vroeger 6000. Al deze belastingverlagingen te zamen beteekenen een verlichting van pl.m. 80 miljoen, hetgeen hoog noodig is, want er zijn te groote bedragen aan het economisch leven onttrokken, waardoor de heerschende malaise nog verzwaaard werd.

KÁLMÁN VON BUDAV.

(Slot volgt).

AANTEKENINGEN.

Is de Duitse handelsstatistiek onbetrouwbaar? — Naar aanleiding van de aantekening onder dit hoofd in het nummer van 29 Juli ll. schrijft men ons van deskundige zijde:

„Professor Singer meent op verschillende gronden de vraag, of de Duitse handelsstatistiek onbetrouwbaar is, bevestigend te moeten beantwoorden en zegt dat het toch wel niet aan te nemen is, dat verschillende goederen bij invoer in Duitschland gemiddeld een veel hooger waarde zouden hebben dan soortgelijke goederen van Duitsch fabrikaat, wanneer deze uitgevoerd worden. Als voorbeeld neemt hij o.m. schrijfmachines en rekenmachines, waarvoor de aangegeven stukwaarde bij invoer eenige malen die van de stukwaarde bij uitvoer overtreft.

Evenwel is de oorzaak daarvan de volgende:

De Duitse regeering heeft in de laatste jaren den invoer van schrijf- en rekenmachines (waaronder telmachines) verboden, voor zooverre het betrof machines, die ook door de Duitse industrie geleverd konden worden. Inderdaad levert de Duitse industrie de gewone schrijfmachine en een telmachine van het eenvoudigst model. Meer ingewikkelde schrijfmachines, b.v. schrijfmachines met telinrichting (waarvan er verschillende bestaan), schrijfmachines met vlakke plaat (Elliott-Fisher) en telmachines, die b.v. meer dan 9 cijfers kunnen afdrucken, levert de Duitse industrie niet. Van deze machines worden dan ook vrij groote hoeveelheden in Duitschland ingevoerd.

Waar nu echter deze meer ingewikkelde machines vanzelf veel duurder zijn dan de eenvoudigste modellen, zooals de Duitse industrie ze ook wel levert, spreekt het vanzelf, dat de invoerprijs per stuk veel hooger moet zijn dan de uitvoerprijs voor de Duitse machines.

Ik kan de overige door den Professor aangehaalde voorbeelden niet beoordeelen, doch zijn mededeeling omtrent schrijf- en rekenmachines geeft zeker geen aanleiding tot de veronderstelling dat de Duitse invoerstatistiek niet in orde zou zijn.”

Indexcijfers van groothandelsprijzen. — In de afgelopen maand heeft er in het totaalcijfer der indexcijfers van groothandelsprijzen een stijging plaats gevonden van 95 punten, waardoor de daling, die de maand Juni te zien gaf, bijna geheel is ingehaald. Het bedraagt thans 4446, tegen 4351 op het einde der vorige maand, 4458 einde Mei en 4855 op ultimo December van het afgelopen jaar. De opwaartsche beweging van de verschillende groepen was vrijwel algemeen, waarop echter de tweede groep een uitzondering vormde.

Hiernevens volgt de gebruikelijke aan „The Economist” ontleende tabel.

De stijging in de eerste groep is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de stijging van vleesch en aardappelen, terwijl granen iets lager waren. In de tweede groep was thee hooger, doch deze stijging werd meer dan teniet gedaan door dalingen in koffie, suiker en boter. In de weefstoffengroep had zowel een stijging in Amerikaansche als in Egyptische katoen plaats, doch de stijging in het totaal dezer groep is voornamelijk toe te schrijven aan Engelsche wol, vlas, hennep en jute. Australische wol was lager en er had een geringe daling plaats in katoenen weefsels. Ruwijzer was wederom iets gedaald, doch de kolenprijzen stegen een weinig in verband met de verwachting van een staking en de niet-ijzerhoudende metalen waren

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen indexcijfer
Basis (gemidd. 1901—5)...	500	300	500	400	500	2200	100,0
Einde Juli 1914	579	352	616½	464½	553	2565	116,6
„ Nov. 1918	1289	782½	1848	903	1389½	6212	282,6
„ Dec. 1922	861	706	1184½	705	807½	4264	193,8
„ Dec. 1923	853	815½	1382½	774	755	4580	208,2
„ Juli 1924	951½	732	1423½	777	773	4657	211,7
„ Aug. „	941	744½	1385½	781	774	4626	210,3
„ Sept. „	1003	777½	1395½	762½	790½	4729	214,9
„ Oct. „	1027½	786½	1442½	782½	808	4847	220,3
„ Nov. „	1009	801½	1424	797	801½	4833	219,7
„ Dec. „	992	789½	1452	815½	806	4855	220,2
„ Jan. 1925	1020	763	1404	782½	798½	4768	216,7
„ Febr. „	1001	769	1436½	780	785½	4772	216,9
„ Mrt. „	959	746	1434	760½	780½	4680	212,7
„ Apr. „	944	724½	1362	743	776½	4550	206,8
„ Mei „	956	706	1261½	745	789½	4458	202,6
„ Juni „	885½	704½	1234	736	791	4351	197,8
„ Juli „	908	698	1274½	756	809½	4446	202,1

alle iets hooger. In de diversengroep steeg rubber sterk.

Onderstaande tabel geeft de wijzigingen gedurende de maand Juli in de indexcijfers van de verschillende artikelen aan, waarbij de gemiddelde prijs gedurende 1901—'05 gelijk 50 is gesteld.

	Indexcijfer	of +		Indexcijfer	of +		Indexcijfer	of +
Tarwe (btl.)	105½	+ 2	Katoen(Am.)	126½	+ 3½	Koper	50	+ 1
„ (Eng.)	90½	- 6½	„ (Egypt.)	224	+ 7½	Delfstoff.	756	+20
Meel	92	- 4	Garen	126	- 1½	Hout	100	...
Gerst	80½	+ 2½	Laken	129	+ 4	Hout (Baltisch)	80	...
Haver	82½	- 1	Wol (Eng.)	120½	+ 13	Hout (Amerik.)	61	...
Aardapp.	75	+12½	„ (Austr.)	120½	- 4½	Leder	100	...
Rijst	117½	- 2	Zijde	94	- 2	Petroleum	77	- 6
Rundvl.	82½	+ 4½	Vlas	123	+ 6	Oliezaden	86	- 3
Schapenvl.	91	+ 3½	Hennep	66½	+ 7	Talk	76	+ 2
Varkensvl.	91	+11	Jute	144	+ 5½	Indigo	90	...
Gran. en vl.	908	+22½	Weefstoffen	1274½	+40½	Soda	85½	...
Thee	153	+ 7	Ruw-Ijzer	76	- 2	Rubber	54	+20
Koffie	137	- 3	Stalen rails	71	...	Diversen	309½	+18½
Rietsuiker	96½	- 3½	Ijz. staven	89½	+ 7	Totaal	4.446	+95
Bietsuiker	103	- 5	Kolen (st.)	132	+ 4½			
Boter	92	- 2	„ (huisbr.)	85½	+ 3			
Tabak	116½	...	Lood	149	+11			
And. voed. en genotm.	698	- 6½	Tin	101½	+ 2½			

Deze veranderingen hebben de stijging boven het vooroorlogsche niveau doen toenemen van 69,6 tot 73,3, hetgeen de volgende tabel aantoont:

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal
Juli 1914....	100	100	100	100	100	100
December 1918....	226	222	293	186	241	236
December 1922....	149	200	193	152	146	166,2
December 1923....	148	231	225	167	136	178,6
Juli 1924....	164	208	231	167	140	181,6
Augustus „....	162	211	225	168	140	180,4
September „....	173	221	226	164	143	184,4
October „....	177	224	234	169	146	189,0
November „....	174	228	231	172	145	188,4
December „....	171	224	235	175	146	189,3
Januari 1925....	176	217	228	168	144	185,9
Februari „....	173	219	233	168	142	186,0
Maart „....	166	212	232	164	141	182,5
April „....	163	206	221	160	140	177,4
Mei „....	165	201	205	160	143	173,8
Juni „....	153	200	200	159	143	169,6
Juli „....	157	198	207	163	146	173,3

Hieronder volgt nog een overzicht der indexcijfers in eenige der voornaamste landen.

Wat het cijfer voor Nederland betreft merkt het Centraal Bureau voor de Statistiek op, dat bij beschouwing der cijfers, betrekking hebbende op de maand Juni 1925, blijkt dat het algemeen indexcijfer, in vergelijking met de vorige maand met 2, dat der voedingsmiddelen e.d. met 5 punten is gestegen. Wat

	Ver. Staten ¹⁾	Frankrijk	Italië	Duitsch-land ²⁾	Zwitserland	Zweden	Nederland ³⁾	Japan
Novemb. 1913	100	100 ⁵⁾	100	100 ⁵⁾	100 ⁵⁾	100	100	100
Novemb. 1918	206	358	438	367	392	214
Hoogste 1920	272 (Mei)	591 (Apr.)	679 (Apr.)	...	325 (Jan.)	366 (Juni)	297 (Juli)	322 (Mrt.)
Decemb. 1922	156	362	580	...	175	163	155	183
Decemb. 1923	151	458	577	140	183	160	154	211
Juni 1924	145	465	566	130	173	158	151	200
Juli	147	481	567	134	171	157	151	195
Augustus	150	477	572	133	170	160	151	200
September	149	486	580	141	169	163	158	207
October	152	497	602	141	169	167	161	213
November	153	503	621	141	170	167	161	214
Decemb.	157	507	640	147	171	168	160	214
Januari 1925	160	514	657	147	171	169	160	214
Februari	161	515	660	146	170	169	158	210
Maart	161	513	659	144	166	168	155	204
April	156	512	658	142	163	163	151	202
Mei	155	520	660	141	162	162	151	200
Juni	157	542	681	143	...	161	153	...

¹⁾ Bureau of Labour. ²⁾ Frankfurter Zeitung. Sedert Januari 1924 gebaseerd op 100 artikelen in plaats van op 98.

³⁾ Sedert 1922 gebaseerd op 148 artikelen in plaats van op 53.

⁴⁾ Sedert October 1923: Juli 1914=100. ⁵⁾ Midden 1914.

Het algemeen indexcijfer betreft staat tegenover een prijsstijging van 15 artikelen met in totaal 174 punten, een prijsdaling van eveneens 15 artikelen met in totaal 77 punten.

Met 10 of meer punten stegen de artikelen: aard-appelen (35), kaas (31), melk (26), thee (17) en eieren (14); daarentegen daalde het artikel terpentijn met 16 punten.

De economische toestand van Nederlandsch-Indië in 1924. — Het jaarverslag van den President van de Javasche Bank over het boekjaar 1924/1925 bevat over den economischen toestand van het particuliere bedrijfsleven de volgende beschouwingen:

Stelt men zich de vraag, welken invloed van duurzamen aard de gang van zaken in Europa gedurende en na den wereldoorlog ten opzichte van *Nederlandsch-Indië* heeft uitgeoefend, dan moet het antwoord naar mijne meening in dezen zin luiden, dat die invloed zich in hoofdzaak doet gevoelen op het terrein der Staatsfinanciën, in het bijzonder wat betreft de toeneming der lasten, door de overheid op de contribubabelen gelegd, en de uitzetting van de schulden voor rekening van het Land. Afgescheiden van de Staatsfinanciën, waarop ik hieronder terugkom, kan voor de economie van het Land, als geheel beschouwd, de zoeven bedoelde invloed niet ongunstig worden genoemd. Indië bezit het groote voordeel, dat zijne uitvoerproducten zijn te rangschikken of althans door de consumenten gerangschikt worden onder de eerste levensbehoeften, zoodat de vraag naar die producten, ondanks de sterk gestegen prijzen, door de vermindering van de koopkracht in een belangrijk deel der wereld geen nadeel ondervond. Deze beschouwing mag geenszins in dien zin worden opgevat, dat in Nederlandsch-Indië de particulieren zich zouden hebben weten te hoeden voor de waanvoorstellingen, die na den oorlog door de schijnwelvaart en het ongezone optimisme in het leven werden geroepen. Het bewijs van het tegenovergestelde ligt in de statistieken vast, die leeren, dat in 1920 en 1921, toen de gevolgen van de zoeven bedoelde waanvoorstellingen in de cijfers tot uitdrukking kwamen, de invoeren voor particuliere rekening tot onderscheidenlijk f 1.125.000.000 en f 1.092.000.000 stegen, terwijl vóór dien tijd het hoogste cijfer f 639.000.000 was geweest en in 1913 f 465.000.000 werd geboekt. Ten opzichte van 1921 valt dan ook het voor Nederlandsch-Indië ongehoorde feit te constataren, dat de handelsbalans een nadeelig saldo vertoonde, niettegenstaande de waarde van den uitvoer het vóór 1919 nimmer bereikte cijfer van f 1.195.000.000 bedroeg.

Trouwens, de talrijke faillissementen en groote verliezen, welke nog in ieders herinnering voortleven, stellen boven twijfel, dat ook de particulieren tol hebben betaald, doch de hierboven bedoelde onverminderde vraag naar de exportproducten van het Land en de hooge prijzen welke, mede als gevolg van den abnormalen toestand in andere landen, voor die producten bedongen konden worden, hebben een spoedig en krachtig herstel veroorzaakt.

Het volgende staatje, dat den *uitvoer* naar de verschillende landen weergeeft voor elk der jaren 1913 en 1923, verdient in dit verband de aandacht.

Als gevolg van wijzigingen in de verloopspolitiek der Regering en andere omstandigheden geven de bovenstaande

Bestemming	1913		1923	
	Waarde in miljoenen gulden	Percentage van den totalen uitvoer	Waarde in miljoenen gulden	Percentage van den totalen uitvoer
Nederland	172.6	28,1	203.6	14,9
Groot-Brittannië	24	3,9	114.7	8,4
Duitschland	14.3	2,3	21.3	1,6
Frankrijk	26.7	4,3	60.2	4,4
België	3.1	0,5	4.8	0,3
Scandinavië	0.9	0,1	10.3	0,8
Noord-Amerika	13.3	2,1	134.9	9,8
Britsch-Indië	88.9	14,5	150.9	11
Siam en Indochina	1.6	0,3	4.3	0,3
Singapore	109.7	18	229.8	16,8
China en Hongkong	51.9	8,4	100.9	7,4
Japan	35.8	5,8	109.6	8
Philippijnen	0.8	0,1	3.2	0,2
Australië	12.8	2,1	42.1	3,1
Andere landen	58	9,5	177.2	13
Totaal	614.4	100	1367.8	100

cijfers geen maatstaf voor eene zuivere vergelijking, doch wel toonen zij aan, dat, al hebben belangrijke verschuivingen plaats gevonden, de verschillende landen, die in 1913 voornamelijk afnemers van de Indische producten waren, dit zijn gebleven, terwijl zij tevens in het licht stellen den voortgang van den uitvoer in het betrokken tien-jarig tijdvak. Het totaal van den uitvoer steeg van f 614.400.000 in 1913, tot f 1.367.800.000 in 1923 of met f 753.400.000. De voorloopige raming van het overeenkomstige cijfer voor 1924 leidde tot een totaal van f 1.557.300.000 of f 189.500.000 meer dan het bedrag voor 1923.

De export uit Java en Madoera van de belangrijkste producten bedroeg gedurende de jaren:

	1922	1923	1924
Akarwangi	28.031 K.G.	46.660 K.G.	71.357 K.G.
Arachides, gepeeld	5.482.000 "	7.868.000 "	8.360.000 "
" ongepeeld	4.847.000 "	5.788.000 "	5.416.000 "
Arak	643.000 Liter	673.000 Liter	774.000 Liter
Cacao	1.091.000 K.G.	1.147.000 K.G.	1.438.000 K.G.
Caoutchouc	31.659.000 "	34.079.000 "	43.390.000 "
Coca	1.283.503 "	907.335 "	1.118.181 "
Coprah	53.233.000 "	53.168.000 "	58.571.000 "
Damar	1.954.000 "	2.140.000 "	2.304.000 "
Foelie	103.163 "	44.502 "	19.916 "
Hoeden, bamboe	2.826.000 St.	2.933.000 St.	3.636.000 St.
" pandan	7.437.000 "	12.523.000 "	8.679.000 "
Huiden, buffel	2.119.000 K.G.	2.649.000 K.G.	2.617.000 K.G.
" koe	2.218.000 "	1.713.000 "	2.394.000 "
Indigo, droge	13.154 "	4.036 "	11.278 "
" natte	4.470 "	1.200 "	" "
Kaneel	80.204 "	80.819 "	50.312 "
Kinabast	6.617.000 "	6.843.000 "	6.575.000 "
Kinine	124.582 "	250.805 "	238.142 "
Koffie, Java	1.617.000 "	1.040.000 "	2.105.000 "
" Liberia	418.000 "	147.000 "	235.000 "
" Robusta	37.598.000 "	18.623.000 "	34.161.000 "
" andere	2.650.000 "	1.671.000 "	2.639.000 "
Lombok	442.000 "	564.000 "	1.078.000 "
Mais	9.769.000 "	38.064.000 "	78.798.000 "
Muscaatnoten, in den dop	92.838 "	92.039 "	61.788 "
" geklopte	148.300 "	213.496 "	85.719 "
Olie, citronella	434.708 "	477.758 "	534.349 "
" katjang	145.804 Liter	28.696 Liter	97.110 Liter
" klapper	12.000 "	1.442.000 "	7.936.000 "
Oliekoeken	14.623.000 K.G.	18.182.000 K.G.	22.266.000 K.G.
Peper, witte	1.555.000 "	2.207.000 "	2.879.000 "
" zwarte	10.108.000 "	7.972.000 "	13.389.000 "
Pinangnoten	7.539.000 "	7.852.000 "	7.136.000 "
Rijst	10.749.000 "	25.047.000 "	37.769.000 "
Spiritus	9.281.000 Liter	13.855.000 Liter	16.184.000 Liter
Suiker, hoofds.	1369618000 K.G.	1787483000 K.G.	1829766000 K.G.
" zak en melasse	36.484.000 "	37.168.000 "	52.204.000 "
" goela mangkok	1.316.395 "	5.368.161 "	13.895.106 "
" melasse	97.033.000 "	111.151.000 "	103.638.000 "
Tabak, blad	15.697.000 "	13.371.000 "	16.992.000 "
" krossok	20.406.000 "	24.229.000 "	33.058.000 "
" gekorven	143.000 "	153.000 "	97.000 "
Tapioca, wortels	9.301.000 "	22.691.000 "	29.170.000 "
" meel	63.374.000 "	69.993.000 "	72.002.000 "
" flake	7.908.000 "	5.588.000 "	8.981.000 "
" paarl	9.902.000 "	12.149.000 "	16.556.000 "
" afval	930.000 "	1.011.000 "	1.020.000 "
Thee, blad	36.688.000 "	40.984.000 "	47.694.000 "
" stof	298.000 "	175.000 "	212.000 "
Tin	15.456.000 "	15.165.000 "	15.726.000 "
Vezel, kapok	15.129.000 "	12.727.000 "	15.374.000 "
" gezuiv. katoen	442.000 "	213.000 "	264.000 "
" ruwe	739.000 "	292.000 "	468.000 "
" agave	11.438.000 "	14.779.000 "	15.680.000 "
Vogelnestjes, eetb.	37.302 "	41.019 "	38.850 "
Zaden, djarakpitten	1.234.000 "	971.000 "	2.311.000 "
" kapokpitten	17.864.000 "	21.521.000 "	14.660.000 "
" sesamzaad	1.037.000 "	1.243.000 "	3.645.000 "

Zooals blijkt valt nagenoeg over de geheele lijn een voortgang van de uitgevoerde hoeveelheden te constataren. Ten opzichte van verschillende producten is die voortgang belangrijk te noemen.

Het percentage van den voortgang bij vergelijking van

STATISTISCH OVERZICHT VAN DEN ECONOMISCHEN TOESTAND VAN NEDERLAND.
(Niet met * gemerkte gegevens ontleend aan het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek.)

	1924		1925						Jan./Juni	
	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Mrt.	April	Mei	Juni	1924	1925
Arbeidsmarkt.										
Bedrag der gehouden aanbestedingen × f 1000	6.612	17.931	7.197	8.210	8.454	10.909	9.422	10.583	72.713	54.776
waaronder voor fabrieksbouw × f 1000	112	278	296	427	488	488	498	390	1.998	2.588
*Staats- en part. mijnen. Aantal arbeiders op 1 en der maand	29.643	29.966	30.143	30.293	30.315	30.248	29.944	29.939		
*Metaalindustrie. Aantal meerderj. arbeiders op 1 Jan. en 1 Juli			23.271	23.271					20.587 ⁴⁾	23.271 ⁴⁾
Haven- { Gemiddeld aantal taken p. week v. } Amsterdams bedrijf { alle b. d. „Havenarbeids-Reserve” } (× 1000) ingeschr. losse arbeiders tezamen } Rott erdam	26,6	22,4	20,1	17,1	18,1	15,1	15,0	13,9		99,3
Zeevisscherij; aantal vaartuigen, welke de — uitvoeren..	731	571	§ 385	§ 451	§ 492	§ 508	§ 568		291,2	
Indexcijfer der Werkloosheid.										
	8,3	10,9	12,8	10,0	§ 7,6	§ 6,3	§ 6,1	§ 5,8	9,9	§ 8,1
Arbeidsbemiddeling.²⁾										
Aanbiedingen v. { Ingeschreven ged. de maand... } werkzoekenden. { Overgebl. op het einde v. de mnd. }	52,8	58,5	52,8	43,1	47,7	39,7	38,5	42,1		
Aanvragen van { Ingeschreven ged. de maand... } werkgevers. { Overgebl. op het einde v. de mnd. }	17,0	17,5	19,6	18,0	23,2	21,6	21,8	21,1		
Plaatsingen.....	4,0	3,7	4,2	4,2	5,1	5,5	5,7	5,0		
	14,2	13,9	15,4	14,8	18,2	16,7	16,8	17,3		
Arbeidsloonen.										
Ondergrondse arbeiders { bij de mijnen	f 5,65	f 5,48	f 5,50	f 5,49	f 5,48	f 5,28	f 5,29	f 5,33	f 5,96 ¹⁷⁾	
Bovengrondse „ { (loon per dienst)	„ 4,08	„ 4,05	„ 4,04	„ 4,06	„ 4,02	„ 3,89	„ 3,88	„ 3,89	„ 4,27 ¹⁷⁾	
Bouwbedrijven { Metselaar uurinkomen	„ 0,99	„ 0,97	„ 0,90	„ 0,91	„ 0,92	„ 0,91	„ 0,97	„ 1,—	„ 0,98 ¹⁷⁾	
Amsterdam. { Timmerman	„ 0,92	„ 0,94	„ 0,93	„ 0,91	„ 0,91	„ 0,92	„ 0,92	„ 0,92	„ 0,93 ¹⁷⁾	
Metaalindustrie, uurinkomen van meerderjarige arbeiders	„ 0,92	„ 0,85	„ 0,82	„ 0,82	„ 0,84	„ 0,87	„ 0,87	„ 0,91	„ 0,84 ¹⁷⁾	
Artillerie- { Wapenfabriek te Hembrug	„ 0,56		„ 0,66 ⁴⁾						„ 0,57 ³⁾	
inrich- { Fabrieken van munitie en ontplof- tingen { bare stoffen te Hembrug			„ 0,57 ⁴⁾						„ 0,75 ⁴⁾	
Constructiewerkplaatsen te Delft ..			„ 0,73 ⁴⁾						„ 0,81 ⁴⁾	
Voortbrenging en verbruik.										
Zee. { aanvoer in Ned. havens ⁹⁾ × 1000 K.G.	17.198	8.328	§ 2.726	§ 3.023	§ 3.949	§ 3.876	§ 4.321			
visscherij. { opbrengst × f 1000	3.823	1.935	§ 723	§ 1.272	§ 1.107	§ 1.000	§ 1.052			
*Productie der kolenmijnen × 1000 ton ⁷⁾	§ 495	§ 511	§ 539	§ 480	§ 558	§ 526	§ 519	§ 506	§ 2.836	§ 3.127
Voor binnenlandsch verbruik beschikbaar gekomen hoe- veelheid steenkolen × 1000 ton ⁸⁾	§ 954	§ 870	§ 921	§ 816	§ 839	§ 687	§ 784			
In consumtie gebrachte suiker ⁹⁾ × 1000 K.G.	21.720	15.912 ¹⁴⁾	17.067	12.899	16.821	13.933	15.385	17.118	89.042	93.224
Aan de consumtie onttrokken suiker ¹⁰⁾ × 1000 K.G.	781	1.199	704	1.243	996 ⁶⁾	837	912	1.111	9.533	5.803
*Schepen in aanbouw; inhoud in bruto Registerston ¹¹⁾		124.766			119.908					
Handel en Verkeer.										
Handelsbeweging zonder gouden en { Invoer	218	220	211	197	204	194	198	183	1.146	1.187
zilveren munt en muntmateriaal (in { Uitvoer	159	136	140	136	146	144	150	124	757	842
millioenen) { Saldo invoer	58	83	71	61	58	49	48	59	390	345
Ontvangsten der Spoorwegmaatsch. (in millioenen)	12,9	12,0	12,8	11,1	12,3	12,8	12,4	12,8	80,2	§ 74,2
Ontvangsten per dagkilmeter sedert 1 Jan. (in gld.)	126,91	125,22	113,42	111,57	110,78	113,10	111,98	112,79	120,78 ¹⁷⁾	
Inklaringen (geladen { Nieuwe Waterweg } (in 1000 N.R.T.) { zeeschepen) { IJmuiden	1.366	1.345	1.239	1.113	1.327	1.329	1.539	1.675	6.435	8.223
Inklaringen { Lobith { geladen rivierschepen in 1000 ton	344	330	330	244	317	323	347	322	1.757	1.885
Uitklaringen { van 1000 K.G.)	1.560	2.099	1.981	1.684	1.963	1.975	2.237	2.187	9.672	12.027
Opgelegde zeeschepen ofd. ten der maand: aantal ¹²⁾	1.468	1.437	1.279	1.255	1.443	1.624	1.757	2.129	5.866	9.487
Idem: bruto inhoud in 1000 registertonnen	6	3	20	19	17	17	15	22	6 ¹⁷⁾	
Goederenvervoer { Gelost bij invoer	38	19	108	98	89	80	73	118	31 ¹⁷⁾	
in de havens ¹³⁾ { Geladen bij uitvoer	1.828	1.691	1.257	1.606	1.624	1.581	1.893	1.885	8.885	
Doorgevoerd met overlading } (in 1000 { ton) { Geladen bij uitvoer	730	596	635	625	665	636	701	2.970	2.970	
	1.666	1.683	1.815	1.712	1.790	1.800	1.981	8.074	8.074	
Prijzen, kosten van levensonderhoud.										
Indexcijfers der groothandelsprijzen { Algemeen cijfer	161	160	160	158	155	151	151	153	155	155
in Nederland (1913 = 100)..... { Voedingsmidd. e.d.	166	164	161	159	154	149	148	153	153	154
Kosten van { Arbeidersgezinnen A'dam (Mrt. '20 = 100).		84,6			83,9			83,8		
levens- { Arbeidersgez. te 's-Gravenhage (1921 = 100).		84,1			83,0			85,7		
onderhoud. { Ambtenaarsgez. te 's-Gravenhage (1921 = 100)		84,1			82,9			84,6		
Financiëzen.										
*Opbrengst Rijksmiddelen (totaal)	41,3	32,5	40,9 ¹⁵⁾	33,3	35,9	37,4	43,6	38,3	210,9	229,4
* „ Beursbelasting	0,262	0,257	0,523	0,407	0,483	0,296	0,422	0,398	1,846	2,529
* „ Invoerrechten	2,81	3,37	2,86	2,98	3,30	2,82	2,89	3,75	18,10	18,60
* „ Statistiekrecht	0,370	0,368	0,355	0,319	0,354	0,335	0,333	0,363	2,005	2,059
*Gegireerd door den Postch. en Girodienst (in millioenen)	261	229	298	248	261	271	284	254	1.616	1.616
*Giro-omzet bij de Ned. Bank (in millioenen)	1281	2526	2709	2239	2519	2665	2736	2684	14.170	15.552
Wisseldisconto der Nederl. Bank	5,—	4,69	4,23	4,—	4,—	4,—	4,—	4,—	4,94	4,04
Particulier disconto { gemiddeld pCt. {	4,75	3,80	2,63	2,14	2,34	3,23	3,45	3,08	4,40	2,81
Prolongatie	4,34	3,61	2,59	2,08	2,11	2,84	2,85	2,47	4,41	2,49
Indexcijfers van { I. Nederl. Staatsleeningen										
Efficiëntiecoëfficiënten. { II. Provinc. en gemeent. leeningen										
(1920 t/m 1924 = 100) { III. Hypbanken werkz. in Nederl. [Pbr.]										
IV. Spoorwegleeningen										
Fondsen I tm. IV										
V. Nijverheid [Aand. van 49 ondern.]	76	72	73	74	76	74	78		78	
VI. Bank- en credietinstell. [Aand. van 7 ondern.]	70	68	72	74	74	72	75		78	
VII. Scheepvaart [Aand. van 7 ondern.]	70	68	72	71	67	64	66		61	
VIII. Indische fondsen [Aand. van 24 ondern.]	94	95	98	100	102	103	106		107	
IX. Petroleum [Aand. Kon. Ned. Petr. Mij.]	86	91	98	104	100	95	96		100	
*Emissies (in millioenen)	3,7	23,2	18,6	61,9 ¹⁶⁾	70,8 ¹⁸⁾	9,1 ¹⁹⁾	38,0 ²⁰⁾	49,0 ²¹⁾	216,8	247,4
Aantal uitgesproken Faillissementen.										
	353	352	371	370	354	338	304	363	2.202	2.100

§ Voorloopige cijfers.

1) De week, waarin een staking viel buiten beschouwing gelaten. 2) Omvattende de werkzaamheden van 39 districtsarbeidsbeurzen, van drie andere arbeidsbeurzen en voor zoover bekend, van de correspondent-schappen der arbeidsbemiddeling. 3) 1e halfjaar. 4) Op 1 Januari. 5) Loon op 1 Juli. 6) Zoowel door Nederlandsche als buitenlandse schepen. 7) Kolensliik niet inbegrepen. Wel zijn inbegrepen de steenkolen, welke voor eigen gebruik dienen, alsmede de kolen, die aan de mijnwerkers gegeven worden [z.g. „Deputatkohlen”]. 8) Saldo invoer plus eigen productie. 9) D.w.z. onder betaling van accijns in het vrije verkeer gebracht. Aangenomen mag worden, dat deze suiker, zoo al

niet in dezelfde maand, dan toch binnenkort de consumenten bereikt. 10) D.w.z. waarvoor restitutie van accijns is verleend wegens uitvoer in den vorm van suikerhoudende goederen. 11) I. Op den laatsten van het kwartaal. Cijfers van Lloyds. 12) Te Amsterdam en te Rotterdam. 13) Amsterdam, Rotterdam, Vlissingen, Vlaardingen, Hoek van Holland, Terneuzen, Zaandam, Delfzijl, Harlingen, Maassluis, Dordrecht, IJmuiden en overige havens. 14) W.o. 400.000 KG. in October t/m December frauduleus in consumtie gebracht. 15) Rijwielbelasting 4,3. 16) Nom. 54,0 voor conversie. 17) Juni. 18) Nom. 36,5 voor conversie. 19) Nom. 2,9 voor conversie. 20) Nom. 32,3 voor conversie. 21) Nom. 20,5 voor conversie.

July 1925

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 4 15 Jan. '25)	Zwits. Nat. Bk. 4 16 Juli '23
Bel. Binn. Eff. 4 15 Jan. '25	N. Bk. v. Denem. 7 17 Jan. '24
Bk. (Vrsch. in R.C. 5 15 Jan. '25)	Zweedsche Rbk 5 24 Juli '25
Javasche Bank ... 4 20 Oct. '24	Bank v. Noorw. 7 3 Mei '25
Bank van Engeland 4 26 Aug. '25	Bk. v. Tsjecho-
Duitsche Rijksbk. 9 26 Feb. '25	slowakijë... 7 25 Mrt. '25
Bank v. Frankrijk 6 9 Juli '25	N. Bk. v. O'rijk. 10 24 Juli '25
Belgische Nat. Bnk. 5 22 Jan. '23	N. Bk. v. Hong. 9 28 Mei '25
Fed. Res. Bank N.Y. 3 26 Feb. '25	Bank v. Italië. 7 17 Juni '25
Bank van Spanje... 5 23 Mrt. '23	Z.-Afr. Res. bnk 5 1/2

OPEN MARKT.

	1925				1924		1914	
	8 Aug.	3-8 Aug.	27 Juli-1 Aug.	20-25 Juli	4-9 Aug.	6-11 Aug.	20-24 Juli	
Amsterdam Partic. disc. Prolong.	3 1/4	3 1/2-3 3/4	3 1/2-3 1/2	2 7/8-3 1/2	2 7/8-3 1/8	2 7/8-3 1/8	3 1/8-3 1/2	
Londen Daggeld.	2 1/4-3 1/2	2 1/4-4 1/4	3 1/2-4 1/2	3-1 1/2	1 1/2-4	1 1/2-2 1/4	1 3/4-2	
Berlijn Daggeld.	9 1/2-11	9 1/2-12	8 1/2-12	8-9 1/2	—	—	—	
New York 1) Call money.	4 1/4-1 1/2	4 1/4-3 1/4	3 1/4-4 3/4	3 1/4-4	2-1 1/4	4 1/2-5 1/4	1 3/4-2 1/2	

1) Call money-koers v. 7 Aug. en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijd.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York **)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
4 Aug. 1925	2.48 3/4	12.08 1/2	59.21	11.80	11.39	100 1/2
5 " 1925	2.48 3/4	12.08 3/4	59.22	11.70 1/2	11.24	100 1/2
6 " 1925	2.48 3/4	12.08	59.22	11.68	11.15	100 1/2
7 " 1925	2.48 13/16	12.08 1/2	59.22	11.67 1/2	11.25	100 1/2
8 " 1925	—	—	—	—	—	100 1/2
10 " 1925	2.48 5/8	12.07 3/4	59.19	11.62 1/2	11.25	100 1/2
Laagste d.w. 1)	2.48 9/16	12.07 3/4	59.17	11.59	11.12	100 1/4
Hoogste d.w. 1)	2.48 7/8	12.08 1/2	59.24	11.81	11.45	100 3/4
3 Aug. 1925	2.49	12.09	59.25	11.79	11.45 1/2	100 3/8
27 Juli 1925	2.49 9/16	12.09 3/4	59.29 1/2	11.77	11.52 1/2	100 1/2
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10	59.26	48.—	48.—	100

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam. 1) Particuliere opgave.

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
4 Aug. 1925	48.35	35.10	7.38	1.25	9.10	36.—
5 " 1925	48.35	35.10	7.38	1.25	9.06	35.95
6 " 1925	48.35	35.10	7.38	1.25	9.03 1/2	35.95
7 " 1925	48.32 1/2	35.10	7.38	1.25	9.03	35.87 1/2
8 " 1925	—	—	7.38	1.25	—	—
10 " 1925	48.29	35.07 1/2	7.38	1.25	8.92 1/2	35.80
Laagste d.w. 1)	48.22 1/2	35.—	7.35	1.20	8.85	35.80
Hoogste d.w. 1)	48.37 1/2	35.20	7.40	1.30	9.11	36.05
3 Aug. 1925	48.37 1/2	35.10	7.38	1.25	9.08	36.02 1/2
27 Juli 1925	48.37 1/2	35.10	7.38	1.30	9.15	36.11 1/2
Muntpariteit	48.—	35.—	50.41	48.—	48.—	48.—

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam. 1) Particuliere opgave.

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
4 Aug. 1925	66.90	56.50	45.60	6.27 1/2	100 1/8	2.49
5 " 1925	66.90	57.20	46.35	6.27 1/2	100 1/8	2.48 3/4
6 " 1925	66.90	56.70	45.95	6.27	100 1/8	2.48 3/4
7 " 1925	66.90	56.65	45.85	6.27 1/2	100 1/8	2.48 1/8
8 " 1925	—	—	—	6.27 1/2	100 1/8	2.48 3/4
10 " 1925	66.90	56.62 1/2	45.67 1/2	6.27	100 1/2	2.48 5/8
Laagste d.w. 1)	66.80	56.—	45.10	6.25	100 1/8	2.48 1/2
Hoogste d.w. 1)	67.—	57.50	46.80	6.30	100 7/8	2.49 1/4
3 Aug. 1925	66.95	56.15	45.25	6.27 1/2	100 3/8	2.49
27 Juli 1925	66.97 1/2	56.85	45.75	6.27 1/2	100 1/2	2.49 1/4
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	105	2.48 3/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam. 1) Particuliere opgave.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
4 Aug. 1925	4,85 3/4	4,72	23,80	40,21
5 " 1925	4,85 13/16	4,71	23,80	40,19
6 " 1925	4,85 3/4	4,70	23,80	40,20
7 " 1925	4,85 3/4	4,68	23,80	40,19
8 " 1925	4,85 3/4	4,66	23,80	40,18
10 " 1925	4,85 13/16	4,69	23,80	40,22
28 Juli 1925	4,85 1/8	4,73	23,80	40,15
Muntpariteit..	4,8667	19,30	23,81 1/4	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	25 Juli 1925	1 Aug. 1925	3/8 Aug. '25 Laagste	8 Aug. '25 Hoogste
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 1/8	97 1/8	97 3/8	97 9/16
*Bangkok ...	Sh. p. tical	1/10 1/8	1/10 1/8	1/10 1/8	1/10 1/8
B. Aires 1) ..	d. p. \$	45 5/16	45 5/16	45 5/16	45 15/32
Calcutta ...	Sh. p. rup.	1/6 5/32	1/6 1/8	1/6 1/8	1/6 5/32
Constantin ..	Piast. p. £	875	877 1/2	840	880
Hongkong ...	Sh. p. \$	2/4	2/4 1/2	2/3 1/8	2/4 1/16
Lissabon 1) ..	d. per Mil.	2 1/2	2 1/2	2 15/32	2 3/4
Mexico	d. per \$	26	26	25	27
Montevideo 1)	d. per \$	49 1/4	48 3/4	48 3/4	49 1/2
Montreal ...	\$ per £	4.85 3/4	4.86	4.85 1/8	4.85 7/8
R.d. Janeiro 1)	d. per Mil.	5 27/32	5 33/32	5 31/32	5 1/2
Shanghai ...	Sh. p. tael	3/2	3/2 1/2	3/1 1/2	3/2 1/2
Singapore ...	id. p. \$	2/4 3/16	2/4 3/16	2/4 1/8	2/4 3/16
Valparaiso 2)	peso p. £	40.40	40.60	40.20	40.40
Yokohama ...	Sh. p. yen	1/8 13/32	1/8 3/8	1/8 1/16	1/8 1/2

* Koersen der voorafgaande dagen. 1) Telegrafisch transfert. 2) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS 3)

	Londen 1)	N.York 2)		Londen
3 Aug. 1925 ..	—	69 5/8	3 Aug. 1925 ..	—
4 " 1925 .. 32	69 5/8	69 5/8	4 " 1925 ..	84/11 1/2
5 " 1925 .. 32	69 5/8	69 5/8	5 " 1925 ..	84/11 1/2
6 " 1925 .. 31 15/16	69 5/8	69 5/8	6 " 1925 ..	84/11 1/2
7 " 1925 .. 31 15/16	69 5/8	69 5/8	7 " 1925 ..	84/11 1/2
8 " 1925 .. 32	69 5/8	69 5/8	8 " 1925 ..	—
9 Aug. 1924 .. 34 1/4	68 3/4	68 3/4	9 Aug. 1924 ..	91/4
20 Juli 1914 .. 24 15/16	54 1/8	54 1/8	20 Juli 1914 ..	84/10

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine.

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen	3 Augustus 1925	10 Augustus 1925
Saldo bij Nederl. Bank..	f 15.115.851,73	f 665.955,44
Saldo bij betaalmeesters..	3.454.868,17	5.221.330,33
Saldo b. d. Bank v. Ned. Gemeenten	—	142.798,59
Voorshotop ult. Juni 1925 aan de gemeenten op voor haar door Rijk te heffen gem. ink.bel. en opcenten op Rijksink.bel.	33.747.308,14	33.747.308,14
Voororsch. aan de koloniën	6.903.332,97	7.613.531,26
Voororsch. a. h. buitenland	215.432.953,27	215.556.456,68
Daggeldleeningen tegen onderp. v. schatk. papier	—	14.000.000,—
Verplichtingen.		
Voororsch. door de Ned. Bank Schatkistbijl. in omloop 1)	f 151.727.000,—	f 149.149.000,—
Schatkistprom. in omloop	118.640.000,—	112.600.000,—
Waarv. direct bij Ned. Bk.	1.000.000,—	1.000.000,—
Zilverbons(met inbegrip v. de bedragen bij de betaalmeesters in kas)	18.221.627,50	18.023.095,—
Door den Postch.- en Giro-dienst in 's Rijks Schatkist gestort	41.073.171,38	41.055.681,54
Schuld a. d. Bank v. Ned. Gemeenten	157.777,30	—

1) Waarvan f 37.056.000 vervallen op of na 1 April 1927.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	1 Augustus 1925	8 Augustus 1925
Voorshot uit 's Rijks kas aan N.-I.	f 1.126.000,—	f —
Ind. Schatk.prom. in oml.	59.100.000,—	59.100.000,—
Voororsch. Jav. Bk. aan N.-I.	12.887.000,—	10.539.000,—
Muntbiljetten in omloop	35.002.000,—	35.349.000,—
Ten voordeele v. N.-I. geboekt beleggingsgeld v. h. N.-I. muntfonds....	5.760.000,—	5.760.000,—
Totaal	f 113.875.000,—	f 110.183.000,—
Teg. v. N.-I. bij 's Rijks kas	—	565.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 10 Augustus 1925.

		Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f	46.818.254,68		
	Bijbnk. "	15.019.698,87		
	Ag. sch. "	26.341.047,36		
Papier o. h. Buitenl. in disconto			f	88.179.000,91
Idem eigen portef. Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.		237.152.418,—		
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f	54.509.243,37		
	Bijbnk. "	10.818.955,54		
	Ag. sch. "	66.781.143,90		
		f	132.109.342,81	
Op Effecten		f	130.027.742,81	
Op Goederen en Spec.		2.081.600,—		132.109.342,81
Voorschotten a. h. Rijk				—
Munt en Muntmateriaal				
Munt, Goud		f	56.184.145,—	
Muntmat., Goud			363.209.715,74	
		f	419.393.860,74	
Munt, Zilver, enz.			22.600.401,83	
Muntmat., Zilver			—	441.994.262,57
Effecten				
Belegging Res. fonds.	f	6.476.883,61		
id. van 1/5 v. h. kapit.		3.973.233,87		10.450.117,48
Gebouwen en Meub. der Bank				5.171.000,—
Diverse rekeningen				40.464.059,80
		f	955.520.201,57	
		Passiva.		
Kapitaal	f	20.000.000,—		
Reservefonds				6.483.597,96
Bijzondere reserve				12.000.000,—
Bankbiljetten in omloop				885.955.045,—
Bankassignatiën in omloop				1.463.858,56
Rek.-Cour. saldo's: Het Rijk	f	2.724.372,92		
Anderen		18.705.502,74		21.429.875,66
Diverse rekeningen				8.187.824,39
		f	955.520.201,57	

Beschikbaar metaalsaldo f 259.658.498,72
 Op de basis van 1/5 metaaldekking " 77.888.742,88
 Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. " 1.298.292.490,—
 Voornaamste posten in duizenden gulden.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikk. Metaal-saldo	Dek-kings perc.
10 Aug. '25	419.394	22.600	885.955	22.894	259.658	49
3 " '25	419.403	22.547	899.926	43.309	252.731	47
27 Juli '25	419.417	22.803	876.414	26.790	260.998	49
20 " '25	431.571	22.457	883.516	27.559	271.209	50
13 " '25	431.558	22.246	895.963	35.252	266.953	49
6 " '25	443.644	22.238	902.739	35.788	277.543	50
11 Aug. '24	531.511	11.178	963.973	55.104	338.275	53
25 Juli '14	162.114	8.228	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Hervan Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenland	Diverse rekeningen
10 Aug. 1925	88.179	14.000	132.109	237.152	40.464
3 " 1925	85.945	—	171.670	232.429	41.396
27 Juli 1925	77.048	1.000	135.398	288.717	46.263
20 " 1925	78.319	3.000	137.745	215.699	48.409
13 " 1925	89.227	14.000	143.526	213.789	48.510
6 " 1925	95.194	20.000	145.471	195.466	54.191
11 Aug. 1924	137.083	—	186.783	76.006	103.528
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	20.188	509

1) Op de basis van 1/5 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

CURAÇOSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden gulden.

Data	Metaal	Circulatie	Disconto's	Voorschotten aan de kolonie	Diverse rekeningen	Diverse rekeningen
1 Juli 1925	894	1.584	131	116	981	133
1 Juni 1925	891	1.584	79	141	979	97
1 Mei 1925	861	1.584	82	130	1.024	85
1 April 1925	880	1.547	82	185	1.110	310
1 Maart 1925	697	1.596	78	224	1.242	282
1 Juli 1924	611	1.248	86	305	734	89

1) Sluitpost der activa. 2) Sluitpost der passiva.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden gulden. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikk. metaal-saldo
8 Aug. 1925	178.750		316.500	57.500	103.950
1 " 1925	178.500		311.000	61.000	104.100
25 Juli 1925	179.500		311.000	55.000	106.300
11 Juli 1925	133.197	46.954	306.996	44.875	110.533
4 " 1925	133.220	47.560	299.433	50.527	111.569
27 Juni 1925	133.360	47.457	294.141	51.454	112.433
20 " 1925	133.547	48.272	292.628	48.151	114.420
9 Aug. 1924	146.062	64.580	262.628	38.936	141.099
11 Aug. 1923	153.982	60.699	266.111	105.742	140.912
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen	Dek-kings-percentage
8 Aug. 1925		159.790		***	48
1 " 1925		159.410		***	48
25 Juli 1925		149.350		***	49
11 Juli 1925	18.187	24.608	63.217	63.320	51
4 " 1925	18.399	19.897	58.498	61.247	52
27 Juni 1925	19.689	19.761	56.436	63.023	52
20 " 1925	19.817	18.482	53.904	59.597	53
9 Aug. 1924	37.568	25.255	60.930	26.643	60
11 Aug. 1923	38.701	41.297	74.305	18.448	58
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

1) Sluitpost activa. 2) Basis 1/5 metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes		
			Bedrag	Bankbilj.	Gov. Sec.
5 Aug. 1925	164.500	146.320	305.484	56.250	254.803
29 Juli 1925	164.258	144.751	301.040	54.450	251.524
22 " 1925	161.444	143.392	298.936	54.450	249.814
15 " 1925	161.567	143.149	298.070	53.950	249.502
8 " 1925	158.862	145.206	297.337	53.950	248.720
1 " 1925	157.603	146.629	293.501	53.950	245.536
6 Aug. 1924	128.308	127.106	298.825	27.000	255.244
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek-kings-perc. 1)
5 Aug. '25	33.509	68.229	11.037	110.498	37.931	31 1/4
29 Juli '25	33.600	69.174	20.690	103.264	39.257	31 1/8
22 " '25	34.960	69.762	15.574	110.691	37.802	31 1/8
15 " '25	36.007	71.684	12.595	115.229	38.168	29 1/8
8 " '25	42.517	71.992	11.250	118.652	33.406	25 3/4
1 " '25	46.577	96.278	11.659	143.951	30.723	19 1/2
6 Aug. '24	43.242	78.137	13.311	110.936	20.951	16,86
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 1/8

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits. 2) Gouddekking.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Waarv. in het buitenl.	Zilver	Te goed in het buitenl.	Buit. gew. in het voorsch. afd. Staat	Schatkistbiljetten 1)	Wissels
6 Aug. '25	5.547	1.864	312	578	28.200	5.085	3.181
30 Juli '25	5.547	1.864	312	582	27.250	5.069	3.639
23 " '25	5.547	1.864	312	582	27.400	5.068	3.045
16 " '25	5.547	1.864	312	581	27.850	5.068	3.167
9 " '25	5.547	1.864	312	581	27.400	5.065	3.352
7 Aug. '24	5.544	1.864	300	568	23.000	4.754	4.563
23 Juli '14	4.104	—	640	—	—	—	1.541

Data	Waarvan op het buitenl.	Uitgestelde Wissels	Beleeningen	Circulatie	Rekg. Courant Particulieren	Staat
6 Aug. '25	19	6	2.929	45.334	2.604	12
30 Juli '25	16	6	2.906	44.496	2.452	59
23 " '25	18	6	2.987	44.221	2.270	51
16 " '25	23	6	3.012	44.532	2.494	32
9 " '25	23	6	3.057	44.494	2.474	14
7 Aug. '24	24	9	2.801	40.572	2.159	13
23 Juli '14	8	—	769	5.912	943	401

1) In disc. genomen wegens voorsch. v. d. Staat a. buitenl. regeeringen.

DUITSCHER RIJKS BANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit-tent. circ. banken ¹⁾	Deviezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
31 Juli 1925	1.104,1	123,3	368,0	1.789,2	60,3
23 " 1925	1.103,0	123,3	367,7	1.487,6	21,6
15 " 1925	1.068,7	93,1	356,2	1.526,5	13,4
7 " 1925	1.065,6	90,7	355,2	1.579,7	15,6
30 Juni 1925	1.061,7	91,9	353,9	1.691,5	46,5
23 " 1925	1.061,6	97,0	346,7	1.336,0	7,1
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa ²⁾	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva	Schuld aan Rentenbank
31 Juli 1925	201,7	502,1	2.530,3	699,7	562,7	0,4
23 " 1925	201,6	724,0	2.200,9	878,8	621,4	0,6
15 " 1925	201,5	730,5	2.297,9	765,8	619,7	0,7
7 " 1925	201,3	685,7	2.442,6	574,0	661,7	2,1
30 Juni 1925	201,3	639,3	2.474,4	564,4	724,1	2,4
23 " 1925	201,3	1.009,7	2.238,6	802,2	750,9	2,4
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0	—

¹⁾ Onbelast ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 31, 23, 15, 7 Juli, 30, 23 Juni, resp. 134,5; 384,4; 326,5; 257,3; 183,9; 533,9 mill.

BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Metaal incl. buit-tent. saldi	Beleeningen van tegoed in h. buit-tent.	Beleeningen van prom.d. provincien	Binnenlandsche wissels	Beleeningen	Voorschot aan den Staat	Circulatie	Rekg. Crt. Particulieren
6 Aug. '25	385	85	480	1.421	286	5.200	7.675	161
30 Juli '25	385	85	480	1.413	260	5.200	7.688	153
23 " '25	385	85	480	1.429	235	5.200	7.570	265
16 " '25	384	85	480	1.374	254	5.200	7.609	206
9 " '25	385	—	—	1.370	257	—	7.590	212
2 " '25	384	—	—	1.325	306	—	7.562	218
7 Aug. '24	353	85	480	1.298	451	5.250	7.685	154

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her-disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
22 Juli '25	2.790,9	1.509,3	144,0	442,5	224,5
15 " '25	2.790,6	1.523,6	144,8	454,7	231,3
8 " '25	2.784,3	1.508,7	139,5	450,3	240,7
1 " '25	2.785,6	1.517,3	141,3	511,6	249,1
24 Juni '25	2.810,8	1.526,9	148,0	455,4	241,7
17 " '25	2.821,1	1.538,4	146,7	442,0	246,1
23 Juli '24	3.167,5	2.137,1	106,0	290,8	31,5

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dek-kings-perc. ¹⁾	Algem. Dek-kings-perc. ²⁾
22 Juli '25	335,3	1.605,2	2.199,7	115,7	73,3	77,1
15 " '25	344,5	1.627,0	2.231,7	115,6	72,5	76,1
8 " '25	339,0	1.652,3	2.187,7	115,6	72,5	76,1
1 " '25	353,6	1.653,0	2.252,4	115,7	71,3	74,9
24 Juni '25	324,6	1.634,2	2.210,4	115,6	73,1	77,0
17 " '25	306,4	1.643,0	2.244,6	115,5	72,5	76,3
23 Juli '24	477,2	1.782,6	2.144,9	111,4	80,6	83,3

¹⁾ Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opeischbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Dis-conto's en beleeningen	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
15 Juli '25	731	13.286	5.484	1.647	18.227	5.164
8 " '25	733	13.280	5.498	1.616	18.143	5.164
1 " '25	733	13.375	5.517	1.662	18.339	5.172
24 Juni '25	733	13.205	5.505	1.604	18.030	5.188
17 " '25	733	13.201	5.539	1.667	18.167	5.188
16 Juli '24	748	12.220	4.902	1.586	16.744	4.482

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 10 Augustus 1925.

In de achter ons liggende week was te Berlijn de stemming gedeceideerd flauw. Sedert den aanvang des jaars werden hier voor een aantal fondsen de langste koersen bereikt. Het sterkst is de montaanafdeeling beïnvloed, voornamelijk door de nieuwe berichten omtrent de afwikkeling van de Stinnes-belangen. Men neemt in Duitschland aan, dat van een actieve balans der Stinnesgroep slechts dan kan worden gesproken, indien men alle bezittingen der familie Stinnes mede in aanmerking neemt. De liquidatie is nog betrekkelijk weinig gevorderd, en dat, terwijl uiteraard eerst de gemakkelijkst realiseerbare activa worden afgestooten. De dreigende liquidaties drukken de koersen, welke op hun beurt de liquidatie weer in den weg staan. Op de algemeen lusteloze houding van aandelen hebben vrijwel alleen die der chemische industrie een uitzondering gevormd in verband met geruchten van nieuwe uitvindingen. De afdeeling voor inheemsche staatsfondsen heeft zich eenigszins van den schok, welke de valorisatiebepalingen te voorschijn hebben geroepen, kunnen herstellen. Overigens waren alle andere afdelingen, ook die voor buitenlandsche en voor waardeverste leeningen, in reactie.

Daarentegen heeft de markt te Londen een veel opwekkender voorkomen verkregen, in hoofdzaak door de verlaging van den officieelen discontovoet van 5 tot 4½ pCt. Deze verlaging is vrijwel onverwacht gekomen. De invloed op de fondsenmarkt heeft zich in hoofdzaak voor „gilt-edged” fondsen doen gevoelen, welke een niet onaanzienlijke stijging konden behalen. De algemeene stemming was te meer in tegenstelling met die van de vorige week, omdat toen de beslissing inzake het conflict in de steenkoolnijverheid sterke afkeuring had verwekt.

Te Parijs was de beurs uitermate stil, doch niet ongeanimeerd. De staking van de bankbedienden heeft geen uitwerking van betekenis gehad, te minder, omdat deze zich bereid hebben verklaard het noodzakelijke werk voor de regeering, in verband met de uitgifte der waardeverste leening, te willen verrichten. Voor het overige heeft vooral te Parijs de vacantieperiode zich sterk doen gevoelen, zoodat de interventie van de banken — welke in den laatsten tijd vooral ten aanzien van Fransche Rente en van arbitragevaarden is opgemerkt — geen groote proporties heeft aangenomen. De koersvariatiën zijn bijna van geen betekenis geweest.

De markt te New York heeft evenmin een zeer levendig verloop gehad. Koersreacties en koerswinsten hebben elkaar vrij regelmatig afgewisseld. De grondtoon is opgewekt gebleven, voornamelijk in verband met de goede vooruitzichten voor de herfstcampagne. De tarweoogst zal weliswaar vermoedelijk beneden de normale opbrengst blijven, daarentegen staat de maisoogst er goed voor, terwijl ook de veehouders waarschijnlijk goede zaken zullen maken.

Ten onzent is de markt over het algemeen niet zeer opgewekt geweest. Wel vielen hier en daar voordeelige koersverschillen van betekenis op te merken, doch tegenover de reacties zijn deze toch in de minderheid gebleven. De beleggingsmarkt bleef bij voortdurende vast gestemd. De daling van den rentevoet en de groote vraag naar goed beleggingsmateriaal zijn naar voren gekomen in de emissie van een obligatielening der stad 's-Gravenhage, welke een rentevoet heeft van 4½ pCt. en a 97¼ pCt. werd geëmitteerd. Het succes is zoodanig geweest, dat op de inschrijvingen een reductie plaats heeft moeten vinden. 6 pCt. Ned. Werk. Schuld 1922: 105¹⁵/₁₆, 106¹/₁₆, 105³/₁₆; 4½ pCt. Ned. Werk. Schuld 1917: 98³/₁₆, 98⁰/₁₆; 7 pCt. Ned. Indië: 102¹⁵/₁₆, 102⁷/₁₆; 5 pCt. Mexico £ 100-1000: 6¹/₁₆, 6³/₁₆, 6¹⁵/₁₆; 5 pCt. Brazilië 1903 £ 100: 73¹/₁₆, 74, 73³/₁₆; 8 pCt. Sao Paulo 1921: 101¹/₁₆, 100¹⁵/₁₆, 100¹³/₁₆.

Rubberaandelen hebben, na een periode van voortdurende stijging, gevolgd door een tijdperk van aarzeling, een neergaande richting ingeslagen. Dit stond ten nauwste in verband met de houding van de rubbermarkt te Londen, waar de prijs daalde en de voorraden toenamen. Ook heeft het een zekere onrust gewekt, dat van Amerikaanse zijde nog steeds diplomatieke stappen worden ondernomen, om de werking van het Stevenson Restriction Scheme minder rigoureuus voor de Amerikaanse verbruikers te doen zijn. Het aanbod op onze fondsenmarkt is weliswaar niet overweldigend geweest, mede als gevolg van het feit, dat de meeste bezitters hun aandelen veel goedkoper hebben verkregen en derhalve geen bijzondere aandrang tot verkoopen behoeft te bestaan, doch het is bijna voortdurend groter geweest dan de kooplust. Een heftige reactie heeft dan ook niet plaats gevonden, ook in verband met de omstandigheid, dat er eenige contramnesties zijn ontstaan, welke ten deele zijn gedekt. Amsterdam Rubber:

290, 284 $\frac{1}{4}$, 273 $\frac{5}{8}$; Hessa Rubber Cy.: 391, 377 $\frac{1}{2}$, 364; Indische Rubber Comp.: 303 $\frac{1}{2}$, 297 $\frac{1}{2}$, 290; Kali Telepak: 268 $\frac{1}{2}$, 270, 255; Ned. Ind. Rubber & Koffie: 253 $\frac{1}{2}$, 244; R'dam Tapanoeli: 60, 58, 56 $\frac{1}{2}$; Serbadjadi: 273 $\frac{3}{4}$, 265, 260; Tjiboeni Tjipougpok: 165, 159 $\frac{1}{2}$, 152 $\frac{1}{2}$.

De *tabaksmarkt* heeft een geheel ander aspect getoond. Hier bestond groote belangstelling, in de eerste plaats voor de juist geëmitteerde certificaten van aandelen „De Oostkust”, in de tweede plaats voor aandelen Senembah. Goede oogstberichten hebben hier hun gunstige uitwerking doen gevoelen. Ook voor de overige soorten bestond animo, doch in niet zoo groote mate als voor de reeds genoemde twee fondsen. Arendsburg: 450 $\frac{1}{2}$, 460, 458; Deli Batavia Mij.: 349 $\frac{1}{2}$, 350 $\frac{1}{2}$, 344; Deli Mij.: 397, 403 $\frac{3}{4}$, 401 $\frac{3}{4}$; Senembah Mij.: 471 $\frac{1}{4}$, 477, 475.

De *sukkerafdeling* is vrijwel verwaarloosd gebleven. Koersvariatiën van beteekenis zijn hier niet voorgekomen. De berichten omtrent een vermoedelijk grooteren wereldsuikermarkt hebben even weinig uitwerking gehad als de vrijwel constante noteringen voor Cubasuiker te New York. Cultuur Mij. der Vorstenlanden: 155, 156 $\frac{1}{2}$, 154; Handels Verg. Amsterdam: 501, 502 $\frac{1}{4}$, 501; Ned. Ind. Suiker Unie: 215, 212 $\frac{1}{2}$, 219; Poerworedjo: 114 $\frac{1}{4}$, 113 $\frac{1}{2}$, 112 $\frac{1}{4}$.

Voor *petroleum* was de tendens doorgaans ongeanimeerd, voornamelijk ten aanzien van aandelen Koninklijke. Op sommige dagen waren zeer omvangrijke verkooporders aan de markt, welke ditmaal, in afwijking van enkele weken geleden geen steun ondervonden in den vorm van kooporders voor buitenlandsche, meest Fransche, rekening. Consols konden zich daarentegen vrij goed op peil houden. Dordtsche Petroleum Mij.: 366, 367, 359 $\frac{1}{2}$; Geconsolideerde Holl. Petr. Cy.: 164 $\frac{1}{2}$, 163 $\frac{1}{2}$; Koninklijke Petr. Cy.: 390, 384 $\frac{1}{2}$, 381 $\frac{1}{2}$.

De *scheepvaartmarkt* heeft eenige reactie te zien gegeven. Weliswaar is de houding van de vrachtenmarkt nog steeds opgewekt, doch men is er zich bewust van geworden, dat het voornamelijk de graanvrachten zijn, welke het niveau van de scheepsvrachten gunstig hebben beïnvloed. Het tijdelijk karakter dezer vrachten heeft de vrees doen ontstaan, dat binnen afzienbaren tijd weder een inzinking haar intrede zal kunnen doen, met het gevolg, dat hier en daar tot winstnemingen en realisaties van scheepvaartpapieren is overgegaan. Holland Amerika Lijn: 70, 69 $\frac{1}{4}$, 69; Java China Japan Lijn: 106 $\frac{1}{4}$, 107, 105 $\frac{1}{2}$; Kon. Ned. Stoomboot Mij.: 69, 66 $\frac{3}{4}$, 66 $\frac{1}{2}$; „Maas” Stoomv. Mij.: 109 $\frac{1}{2}$, 107 $\frac{1}{2}$, 105; Ned. Scheepsv. Unie: 142 $\frac{1}{2}$, 146 $\frac{1}{2}$, 144 $\frac{1}{2}$; Stoomv. Mij. Nederland: 155 $\frac{1}{4}$, 155, 156 $\frac{1}{4}$.

Op de markt voor *binnenlandsche industriële waarden* zijn enkele scherpe koersfluctuaties te constateeren geweest. In de eerste plaats voor aandelen Jurgens, welke tot 148 pCt. konden monteeren, om onmiddellijk daarna weder een terugval van 15 pCt. te zien te geven. Bijzondere aanleiding voor deze groote verschillen was niet op te merken. Het koerspeil is per saldo aanzienlijk hooger dan de vorige week. In de tweede plaats trokken kunstzijde-aandelen de aandacht, over het algemeen door een minder aangename houding. Een uitzondering vormden op één dag aandelen Nederlandsche Kunstzijdefabrieken. Toen het prospectus der nieuwe aandelenemissie echter uitkwam, trad hier een zeer gevoelige daling in, waarvan slechts een deel kon worden ingehaald. De overige fondsen uit deze afdeling waren rustig en weinig veranderd. Calvé Delft: 85, 87, 91; Centrale Suiker Mij.: 117 $\frac{1}{2}$, 118, 117 $\frac{3}{4}$; Holl. Kunstzijde Ind.: 169 $\frac{1}{4}$, 166 $\frac{3}{4}$, 162 $\frac{3}{4}$, 163 $\frac{1}{4}$; Jurgens: 122, 123 $\frac{1}{2}$, 142 $\frac{7}{8}$, 136 $\frac{1}{2}$; Maekubee: 132, 125, 123 $\frac{1}{2}$; Ned. Kunstzijde Fabrik: 434 $\frac{1}{2}$, 423 $\frac{1}{2}$, 367 $\frac{1}{2}$ (ex claim), 374; Philips Gloeilampen Ind.: 443 $\frac{1}{2}$, 425, 420; R'dam Droogdok Mij.: 170 $\frac{1}{2}$, 171, 169 $\frac{1}{2}$.

Op de *mijnmarkt* waren aandelen Algemeene Exploratie Maatschappij opgewekt; het jaarverslag heeft klaarblijkelijk een gunstigen indruk gemaakt. Alg. Exploratie Mij.: 124, 128 $\frac{1}{2}$, 130; Billiton Mij. 1ste Rubriek: 520, 525; Redjang Lebong: 295, 300 $\frac{1}{2}$, 292 $\frac{1}{2}$.

Bankaandelen waren meerendeels hooger gevraagd. Amsterdamsche Bank: 152, 150 $\frac{1}{2}$, 152 $\frac{1}{2}$; Incasso Bank: 113, 114 $\frac{1}{2}$; Holl. Bank voor Zuid-Amerika: 58 $\frac{1}{2}$, 60, 62; Java'sche Bank: 285, 295, 293; Koloniale Bank: 175 $\frac{5}{16}$, 173, 172 $\frac{1}{2}$; Ned. Ind. Hand. Bank: 140 $\frac{1}{4}$, 139 $\frac{1}{2}$, 140; Ned. Handel Mij.: 133 $\frac{7}{8}$, 135, 134 $\frac{1}{2}$; R'damsche Bankverg.: 75, 74 $\frac{1}{2}$, 75; Twentsche Bank: 130, 131.

De *Amerikaansche afdeling* was kalm en voor de meeste fondsen zonder bijzondere koersschommelingen. American Smelting & Refining Cy.: 106, 105 $\frac{1}{2}$ (ex div.), 107 $\frac{11}{16}$; Anaconda Copper: 87, 88 $\frac{1}{2}$, 86 $\frac{1}{2}$, 88; Studebaker: 1180, 1195, 1215; United States Steel Corp.: 118 $\frac{1}{2}$, 120, 121 $\frac{3}{4}$; Atchison Topeca: 123 $\frac{1}{2}$, 123 $\frac{7}{8}$; Baltimore & Ohio: 78 $\frac{1}{2}$, 79 $\frac{1}{8}$, 79 $\frac{1}{4}$; Erie: 28 $\frac{1}{8}$, 29 $\frac{1}{8}$, 31; Union Pacific Railr.: 142 $\frac{3}{8}$, 143 $\frac{1}{4}$; Wabash Railw.: 36 $\frac{19}{32}$, 35 $\frac{27}{32}$, 36 $\frac{7}{16}$.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN. 11 Augustus 1925.

Het zoo juist verschenen officieele Amerikaansche oogstbericht toont eene verlaging aan van den stand van alle graansoorten, met uitzondering van haver. Wat betreft de opbrengst wordt de oogst van wintertarwe op 416 miljoen bu. geschat tegen 404 miljoen een maand geleden, doch het cijfer voor de voorjaarstarwe wordt nu geschat op 263 miljoen tegen 276 miljoen op 1 Juli en 225 miljoen op 1 Aug. 1924. De teruggang is dus niet zeer groot, maar met een geschatte opbrengst van winter- en zometarwe te zamen van 679 miljoen bu. tegen verleden jaar van 814 miljoen is de geheele tarweoogst zooveel kleiner, dat het niet te verwonderen is dat men in staat geweest is de noteringen in de termijnmarkten hoog te houden. Vooral van 6 op 7 Augustus had een groote stijging plaats. Het uitkomen van het maandbericht had weinig invloed, doch op 10 Augustus sluit Sept. op 1,65 $\frac{1}{4}$ tegen 1,58 op 3 Aug. Te Winnipeg hebben de prijzen ongeveer gelijken tred gehouden met die te Chicago. De oogstberichten uit Canada zijn nu en dan minder gunstig geweest en in ieder geval verwacht men er geen record-oogst. Dit laatste kan ook gezegd worden van de Europeesche oogsten, al was ook in de vorige week het weer over een groot gedeelte van West-Europa zeer gunstig. Later was de neerslag zoo hevig, dat ook ten onzent de oogsten eenige schade ondergaan hebben. Er is dus voldoende reden geweest voor hogere prijzen, indien niet aan den anderen kant Rusland voortgegaan was met tarwe op ruime schaal aan te bieden. Een groot aantal ladingen Russische tarwe werd verkocht zowel naar Engeland als naar het Continent. Deze tarwe wordt in verhouding billijker aangeboden dan andere soorten, waarin toch ook zaken geschieden. Waarschijnlijk zal de prijsverhouding zich later ten gunste van Russische tarwe wijzigen, indien althans de kwaliteit niet tegenvalt. Ook de berichten van den Balkan blijven over het algemeen gunstig. De stemming in Argentinië was vast, vooral op 7 Aug. in navolging van Noord-Amerika, doch per saldo zijn de verschillen met een week geleden niet zoo groot als in Chicago. De nieuwe oogst is nog te ver verwijderd dan dat er betrouwbare berichten over te geven zijn. Dit geldt ook van Australië. De verschepingen van Australië zijn nu tot bijna niets gedaald, doch het totaal van dit jaar is meer dan tweemaal zoo groot als een jaar geleden, toen men toch ook niet over een slechten oogst beschikte.

De wereldverschepingen waren de vorige week aanmerkelijk grooter dan een week geleden, doch zijn toch waarschijnlijk nog iets kleiner dan de behoefte. Als gevolg hiervan blijft spoedig verwachte tarwe nog steeds premie doen en de zaken vinden nog in hoofdzaak plaats in stoomende en ladende tarwe. Voor Russische tarwe geldt dit laatste niet, aangezien er in Augustus waarschijnlijk nog zoo goed als geen Russische tarwe verscheppt zal worden.

Er zijn verschillende becijferingen omtrent de wereldproductie en wereldconsumptie van het juist begonnen seizoen gelanceerd. Het resultaat is dat er een aanmerkelijk grooter overschot zal zijn dan een jaar geleden. Er zijn bij deze cijfers evenwel zooveel gissingen dat zij niet al te groote waarde hebben en vooral in deze critieke dagen kan het mogelijk zijn van den eenen dag op den anderen aanzienlijke wijzigingen aan te brengen.

De *rogge* oogst wordt in de V. S. geschat op 52 miljoen bu. tegen verleden jaar op 66 miljoen, inderdaad eene belangrijke vermindering. Ook zijn de voorraden rogge tot een zeer klein cijfer gedaald en als gevolg hiervan heeft men nog steeds in Europa voor zeer spoedig verwachte Amerikaansche rogge flinke prijzen betaald. Voor iets latere levering is de toestand evenwel geheel veranderd; in de eerste plaats biedt Rusland op ruime schaal rogge aan en bovendien zijn er verschillende andere landen, die een surplus van rogge hebben, of die althans rogge tot tamelijk lage prijzen aanbieden. Zoo was Polen in de afgelopen week tamelijk dringend aan de markt. In Russische rogge zijn omvangrijke zaken tot stand gekomen. Dit schijnt evenwel in N.-Amerika weinig doorgedrongen te zijn, hetgeen begrijpelijk is, daar ook N.-A. zaken deed, zij het bijna uitsluitend voor reeds afgeladen of zeer spoedig af te laden partijen. Waarschijnlijk op het minder gunstige oogstbericht liepen de noteringen te Chicago scherp op; en September sluit op 111,50 cts. tegen 99 cts. een week geleden. Van Europeesch standpunt gezien lijkt deze verhooging wel wat overdreven, vooral als men in aanmerking neemt, dat het verbruik van rogge in de V. S. zelf zeer gering is, zoodat zij voor het, wel is waar zooveel kleinere, exportsaldo toch een buitenlandsch débouché zullen moeten vinden.

Het Washingtonsche report vermeldt een belangrijken

Noteringen.							Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.			
Data	Chicago			Buenos Aires			Soorten	11 Aug. 1925	3 Aug. 1925	11 Aug. 1924
	Tarwe Sept.	Mais Sept.	Haver Sept.	Tarwe Aug.	Mais Aug.	Lijnzaad Aug.				
8 Aug. '25	166 ¹ / ₈	105	42 ³ / ₈	14,40 ¹⁾	9,65 ¹⁾	21,60 ¹⁾	Tarwe*	18,—	17,50	14,50
1 " '25	153 ¹ / ₈	104 ³ / ₈	41 ¹ / ₈	13,65	9,45	20,30	Rogge (No. 2 Western) ..	13,15	13,—	11,40
8 Aug. '24	129 ¹ / ₈	114 ¹ / ₈	49 ³ / ₈	14,80 ¹⁾	9,80 ¹⁾	23,— ¹⁾	Mais (La Plata)	249,—	245,—	198,—
8 Aug. '23	98 ¹ / ₈	76 ³ / ₈	35 ¹ / ₈	10,65 ¹⁾	8,15 ¹⁾	20,55 ¹⁾	Gerst (48 lb. malting) ...	260,—	266,—	259,—
8 Aug. '22	106 ¹ / ₈	60	32 ¹ / ₈	12,05	8,30	20,15	Haver (38 lb. white clipp.) ¹⁾	13,— ⁴⁾	13,60 ⁴⁾	11,80 ⁴⁾
20 Juli '14	82	56 ³ / ₈	36 ¹ / ₈	9,40	5,38	13,70	Lijnkoeken (Noord-Ameri- ka van La Plata-zaad) ¹⁾	14,60	14,20	13,90
							Lijnzaad (La Plata)	477,—	457,—	442,—

¹⁾ per September.

¹⁾ per 100 KG. ²⁾ per 2000 KG. ³⁾ per 1600 KG.
*No. 2 Hard/Red Winter Wheat. ⁴⁾ Canada No. 3.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	2/8 Aug. 1925	Sedert 1 Jan. 1925	Overeenk. tijdvak 1924	2/8 Aug. 1925	Sedert 1 Jan. 1925	Overeenk. tijdvak 1924	1925	1924
Tarwe	30.589	701.722	598.459	—	16.454	18.573	718.176	617.032
Rogge	1.754	133.814	308.085	—	—	3.775	133.814	311.860
Boekweit	100	16.580	13.351	—	—	528	16.580	13.351
Mais	15.382	408.399	444.506	285	48.673	72.971	457.072	517.477
Gerst	5.202	104.539	197.480	—	4.018	28.606	108.557	226.086
Haver	354	119.929	113.845	—	150	305	120.079	114.150
Lijnzaad	4.467	119.304	146.267	—	35.552	47.841	154.856	194.108
Lijnkoek	2.382	124.101	130.433	—	—	700	124.101	131.133
Tarwemeel	2.409	71.404	144.845	437	11.750	16.895	83.154	161.740
Andere meelsoorten ..	65	3.470	4.475	—	—	—	3.470	4.475

teruggang van den stand van maïs en ook het opbrengst-cijfer is gereduceerd. Vooral in Kansas schijnt de oogst veel geleden te hebben, althans het cijfer dat den stand aangeeft is sedert 1 Juli van 81 op 57 gereduceerd. In Ohio is de oogst verbeterd, doch in alle andere staten is de stand minder gunstig. De schatting van de opbrengst aangegeven met 2950 millioen bu. geeft nog wel een flinken oogst aan, maar mocht het cijfer nog verder gereduceerd worden dan zou waarschijnlijk ook het volgend jaar de export van Amerikaanse maïs naar Europa gering zijn. Ofschoon de noteringen van La Plata-maïs in Argentinië weinig verandering vertoonen, is toch de stemming over het algemeen vast gebleven aangezien de verschepingen teleurstellend waren en dientengevolge de vraag voor spoedige leverbare maïs het aanbod van bijna alle markten overtrof. Stoomende ladingen La Plata-maïs zijn zoo goed als niet aangeboden en ook de Donaulanden zijn slechts schoorvoetend aan de markt. Voor het eerst zien wij eenige afladingen van Zuid-Afrika, doch het cijfer is nog te klein om veel invloed uit te oefenen. Een zeer groot aantal stoomschepen is voor Zuid-Afrika gecharterd. Reeds nu wordt ons bericht dat men moeite zal hebben deze stoombooten op tijd te beladen. Ook in Russische maïs kwamen enkele zaken tot stand, maar over het algemeen geldt voor maïs hetzelfde als voor tarwe, n.l. dat de zaken zich in hoofdzaak beperken tot afgeladen partijen.

Gerst wordt op iets ruimer schaal van verschillende kanten aangeboden. Voor zeer spoedige aflading van N.-A. bleef goede vraag bestaan tot hooge prijzen; ook op latere aflading werden de prijzen verhoogd, doch in verband daarmee is de belangstelling verminderd. De Donaulanden beperken zich tot enkele partijen meest van zwaar gewicht voor spoedige aflading, doch Rusland bleef voor Augustus/September en September/October aflading tot vrijwel onveranderde prijzen aan de markt.

Noord-Afrikaansche gerstsoorten waren tamelijk dringend aangeboden en een kleine lading Tunis-gerst kwam onverkocht in Rotterdam aan. Ofschoon andere soorten schaarsch zijn, blijkt deze kwaliteit bijna onverkoopbaar. In N.-A. haver werden groote zaken gedaan naar Holland en Duitschland. De prijzen zijn in verhouding tot andere graansoorten geschikt. De groote aankopen brachten evenwel geen verhooging in Chicago en Winnipeg te weeg en, in het eind van de week waren de prijzen eer lager dan hooger, vergeleken bij een week geleden.

SUIKER.

De suikermarkten verkeerden in de afgelopen week in eene vaste stemming, vooral voor spoedige leverbare suiker ten gevolge van toenemende consumptie in Amerika en de meeste landen van Europa. Dit is uit den loop der Amerikaanse noteringen duidelijk zichtbaar.

De weekontvangsten in de Atl. havens der V. S. bedroegen 55.000 tons, de versmeltingen 58.000 tons en de voorraden 227.000 tons tegen 16.619 in 1924.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Aug.	Londen			New York 96° Centrifugals
		Tates Cubes No. 1	White Java's f.o.b. per Augustus	Cuba's 96° c.f.f. Augustus	
	kristalsuiker basis 99°	Sh.	Sh.	Sh.	\$ cts.
10 Aug. '25	f 18 ¹² / ₁₆	35/—	14/6	12/3	4,40
3 " '25	" 18 ⁹ / ₁₆	34/9	14/4 ¹ / ₂	12/—	4,27
10 Aug. '24	" 26 ³ / ₁₆	43/—	20/3	17/9	5,15
10 Aug. '23	" 25 ¹ / ₂	60/9	19/6	22/—	6,15
4 Juli '14	f 11 ¹² / ₃₂	18/—	—	—	3,26
	basis 99°				
	f 14 ¹² / ₃₂ ¹⁾				

¹⁾ Het verschil tusschen ruwsuiker 88° en krist.suik. 99° is aan te nemen op f 3 p.100 KG.

Er werden groote zaken in Cubasuiker tot ca. 2,56 d.c. c. & fr. New York gedaan, waarna deze prijs verder geboden werd, verkoopers echter hooger houden.

Naar Engeland werd Cubasuiker tot sh. 12/0³/₄ verkocht, terwijl verkoopers later op 12/4¹/₂ hielden, welken prijs de raffineurs echter niet genegen waren te betalen.

De Cuba-statistiek luidt als volgt:

	1925	1924	1923
	Tons	Tons	Tons
Weekontvangsten 1 Aug.	42.965	29.417	18.066
Tot. 1 Dec.—1 Aug.	4.410.905	3.430.672	3.284.677
Aantal werkende fabrieken....	9	2	1
Weekexport 1 Aug.	87.890	64.255	42.435
Totaal exp. 1 Jan.—1 Aug.	3.440.880	2.904.720	2.785.345
Totale voorraad op 1 Aug. ...	970.025	570.802	499.338

De zichtbare voorraden luiden volgens C. Czarnikow:

	1925	1924	1923
	Tons	Tons	Tons
Duitschland 1 Juli	268.000	469.000	519.000
Tsjechoslowakije 1 Juli	235.000	114.000	107.000
Frankrijk 1 Juli	158.000	78.000	109.000
Nederland 1 Juli	92.000	73.000	79.000
België 1 Juli	83.000	39.000	35.000
Engeland 1 Juli	353.000	317.000	405.000
Europa..	1.189.000	1.090.000	1.254.000
V.S. Atlant. havens 5 Aug. ...	227.000	171.000	115.000
Cuba alle havens 1 Aug.	970.000	571.000	499.000
Totaal ..	2.386.000	1.832.000	1.868.000

De markt in Java is kalm met eene iets vastere tendens. De V.I.S.P. vroeg biedingen op ca. 500.000 pic. Superieur ten gevolge van verhoogde ramingen van den ditjarigen oogst en verkochten daarvan het grootste gedeelte tot 10,25. Verder vonden verkoopen plaats tot 8,50 voor No. 16 & hooger.

De noteringen op de 2e hands suikermarkt bleven zoo goed als nominaal.

Hier te lande liepen de prijzen op in verband met de algemeene betere stemming. Op de verhoogde noteeringen ontstond meer aanbod, waardoor de markt in kalme stemming sloot op:

f 18 $\frac{1}{2}$ voor Augustus
 „ 18 $\frac{1}{2}$ „ December en
 „ 19,— „ Maart.

De omzet bedroeg in de afgelopen week 6500 tons.

KATOEN.

Noteering voor Loco-Katoen.
 (Middling Uplands.)

	7 Aug. 1925	31 Juli 1925	24 Juli 1925	6 Aug. 1924	7 Aug. 1923
New York voor Middling	24,55 c	24,85 c	25,30 c	31,25 c	25,15 c
New Orleans voor Middling	23,95 c	24,25 c	24,85 c	28,32 c	24,— c
Liverpool voor Middling	13,35 d	13,53 d	14,08 d	17,70 d	15,02d*)

*) Voor fully middling ouden Standaard.

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
 (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '24 tot 31 Juli '25	Overeenkomstige periode	
		1923-'24	1922-'23
Ontvangsten Gulf-Havens.	9496	6940	5857
„ Atlant.Havens			
Uitvoer naar Gr.Brittannië	2542	1719	1288
„ „tVasteland etc.	4619	3522	2877
„ „ Japan	896	581	664

Voorraden.

(In duizendtallen balen).

	31 Juli '25	Overeenkomstig tijdstip	
		1924	1923
Amerik. havens	156	224	182
Binnenland	211	172	226
New York	62	81	35
New Orleans	49	51	47
Liverpool	324	168	153

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons,
 Manchester, d.d. 5 Aug. 1925.

Sedert ons laatste bericht zijn katoenprijzen geleidelijk gedaald. Dit kan gedeeltelijk het gevolg zijn van de reactie na publicatie van het Bureau Bericht, waarover wij de vorige week schreven, anderdeels moet dit zeker worden toegeschreven aan de flauwere stemming en de onzekerheid van de vraag. Desondanks worden er nog dagelijks circa 3 à 4000 balen verkocht, welk kwantum zich reeds gedurende eenigen tijd handhaven kan.

Over Amerikaansche garens valt weinig belangrijks te melden. De verwachtingen van koopers van een daling van garenprijzen in verhouding tot die van katoenprijzen zijn dikwijls teleurgesteld geworden en spinners doen hun best van deze daling te profiteren om zodoende eenigszins schadeloos gesteld te worden voor de verliezen, die zij thans lijden. De handel met het Continent, welke eenigen tijd geleden nog al van beteekenis voor Lancashire was, begint opnieuw de concurrentie van de Continentale fabrieken te voelen, welke thans niet meer zoo druk bezet schijnen te zijn als wel het geval geweest is. De handel met het Oosten is van weinig beteekenis en hoewel er hier en daar wel enkele posten zijn afgesloten, zijn deze toch niet van belang. Wat Egyptische garens betreft kunnen wij slechts berichten, dat de vraag van Indië naar getwijnde garens en fijne bundelgarens voor kleine kwanti blijft aanhouden en dat er eenige opleving is in den copshandel op het Continent. Van alle markten is er wat meer vraag, doch het resultaat is nog gering en zaken komen moeilijk tot stand.

De doekmarkt is na de vakantie vrij levendig begonnen en er bestaat een goede vraag. Het is nu echter nog moeilijk te zeggen welk gedeelte dezer biedingen tot zaken zullen leiden. Men zegt, dat er verdere partijen dhooties geplaatst zijn, terwijl er ook van het Continent eenige handel gerapporteerd wordt. Noteeringen blijven vast, hoewel elk nieuw Bureau Rapport dat verschijnt van storenden invloed op de markt is en de prijzen sterk influenceert. Wat het Oosten betreft nadert Indië den critieken tijd van den Monsoon; het nieuws van China schijnt meer optimistisch te zijn, terwijl ook van de Straits en Java een behoorlijke vraag bestaat. Over het algemeen valt er over de ontwikkeling der markt nog weinig te zeggen en verkoo-

pers wachten eens hoe de verbruikers op hun prijsidee zullen reageren.

28 Juli 5 Aug. Oost. koersen. 28 Juli 4 Aug.

Liverpoolnoteeringen. T.T. op Br. Indië 1/6 $\frac{3}{4}$ 1/6 $\frac{3}{4}$
 G.G.F. Sakellaridis 32,55 32,20 T.T. op Hongkong 2/3 $\frac{1}{8}$ 2/3 $\frac{1}{8}$
 G.F. No. 1 Oomra 9,85 9,55 T.T. op Shanghai 3/1 $\frac{1}{2}$ 3/1 $\frac{1}{2}$

KOFFIE.

De vaste stemming, waarvan reeds in de laatste berichten was melding gemaakt, hield ook in de afgelopen week aan. Ditmaal was het niet Brazilië, dat hierbij de leiding nam, want de kost- en vrachtnoteeringen liepen naar verhouding niet zoo hard op, doch het was de termijnmarkt te New-York, alwaar de noteeringen belangrijk verder stegen op aankopen, zoowel voor Amerikaansche als voor Braziliaansche en ook voor Europeesche rekening, die den toon aangaf. Onze termijnmarkt volgde met regelmatig stijgende noteeringen, die tenslotte 1 $\frac{3}{4}$ à 2 $\frac{1}{4}$ ct. hooger kwamen dan een week geleden. Ook in loco was de stemming vast en de afzet was iets beter dan hij sedert geruimen tijd is geweest. Vooral naar de ordinaire kwaliteiten en naar de middelsoorten was meer vraag en de prijzen hiervan liepen nog al wat op.

Wat de naaste toekomst voor het artikel brengen zal, is nog altijd in hooge mate onzeker. Aan den eenen kant zijn de wereld-afleveringen dit jaar nog zeer onbevredigend en verder wordt algemeen verwacht, dat de 1926/27er Brazilië-oogst, waarvan in Augustus/September de voornaamste bloei moet plaats hebben, een groote zal zijn, wanneer tenminste in dien tijd geen weersgesteldheid (als bijv. vorst) optreedt, die nadeelig op de vooruitzichten zou kunnen werken. Wat de zoeven genoemde teleurstellende afleveringen betreft, zoo verwijzen wij naar de op 1 Augustus verschenen Statistiek van de Firma G. Duuring & Zoon, alhier, volgens welke de afleveringen in Europa en in Noord-Amerika tezamen in de eerste zeven maanden van dit jaar niet minder dan 1.719.000 balen kleiner zijn geweest dan verleden jaar. Wanneer hierbij in aanmerking wordt genomen, dat de tegenwoordige koffieprijs nog altijd bepaald hoog kan worden genoemd en dat ook van sommige Centraal-Amerikaansche landen (Columbia en Salvador) groote oogsten worden verwacht, dan komt men allicht tot de overtuiging, dat voor verdere rijzing zeker geen aanleiding bestaat, doch aan den anderen kant mag toch ook wederom niet over het hoofd worden gezien dat de consumptie, zoowel in Europa als in Amerika, juist in de verwachting van groote oogsten, reeds sedert geruimen tijd met uiterst beperkte voorraden werkt, en daardoor voortdurend gedwongen wordt tot geforceerde inkoop, terwijl bovendien Brazilië, zooals men weet, alles doet om de prijzen te verdedigen. Sedert eenigen tijd is het onder meer bezig zijn heil te zoeken in pogingen tot uitbreiding van de consumptie, waartoe o.a. met eene afvaardiging van Amerikaansche branders, die kort geleden in Brazilië is geweest, overeengekomen is, dat eene som van \$ 500.000 per jaar zal worden besteed voor koffie-propaganda in de Vereenigde Staten. Ook is er wederom sprake geweest van eene leening van \$ 30 à 40.000.000, die de Staat Sao Paulo voor valorisatie van de koffie wilde sluiten. Hiermede echter schijnt het niet vlot te zijn gegaan, want volgens bericht uit New-York van 30 Juli l.l. hebben de plannen voor deze leening in Amerika schipbreuk geleden op den onwil der Amerikaansche bankiers om gelden voor te schieten, die gevraagd worden met het doel om de prijzen van handelsartikelen in vreemde landen op te drijven. De houding der bankiers is in overeenstemming met de inzichten der Regeering te Washington, welke zich stelt op het standpunt, dat financiële steun door Amerika niet moet worden verleend aan het buitenland, wanneer die steun aldaar zou worden aangewend ten koste van Amerikaansche importeurs van „raw materials“. Of men nu trachten zal de leening elders te plaatsen, zal moeten worden afgewacht.

De prijzen der kost- en vrachtaanbiedingen uit Brazilië zijn op het oogenblik van goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping, ongeveer 101/- à 103/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 104/- à 106/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 93/- à 94/- en voor latere verscheping 89/- à 91/-, naar gelang van den verschepingstermijn.

In Robusta op aflading ging nog altijd zeer weinig om, daar Indië met zijn vraagprijzen nog steeds boven Nederlandsche pariteit staat. De laatste vraagprijzen waren voor:

Palembang Robusta, Augustus/September aflading,	48 $\frac{1}{2}$ ct.
Mandheling „ „ „ „	54 $\frac{1}{2}$ „
Korintjie „ „ „ „	53 „
Bengkoelen „ „ „ „	52 $\frac{1}{2}$ „

alles per ½ KG., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.
De officieele loco-noteringen bleven onveranderd 70 ct. voor Superior Santos en 62 ct. voor Robusta, alles per ½ KG.

De noteringen aan de Rotterdamsche Termijnmarkt waren aan de ochtend-call als volgt:

(Santos-contract) basis Good				(Gemengd contract) basis Santos Good			
Sept.	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
11 Aug. 53 1/2	49 3/4	46 3/4	45	53	47 3/4	44 1/2	42 3/4
4 " 52 1/4	47 5/8	44 1/2	43 3/8	50 3/4	45 3/8	42 3/8	40 7/8
28 Juli 50 3/4	45 3/8	42 3/8	41 1/2	48 1/4	43 1/8	40 1/4	38 7/8
21 " 49 1/8	43 3/4	40 3/4	39 3/4	46 3/8	41 1/8	38 1/2	37 3/4

De slotnoteringen te New York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
10 Aug.	\$ 18,72	\$ 16,74	\$ 15,60	\$ 14,94
3 "	" 18,29	" 16,14	" 14,90	" 14,—
27 Juli	" 17,17	" 15,35	" 14,37	" 13,68
20 "	" 16,30	" 14,45	" 13,30	" 12,75

Rotterdam, 11 Aug. 1925.

THEE.

Op de theemarkt heerschte vacantie-stemming. Londen is in de afgelopen week gesloten geweest en ook hier ging er weinig om.

Voor de veiling van Donderdag 27 Augustus, de eerste voorjaarsveiling, is thans de monsterlijst verschenen, die ongeveer 19.500 kisten Ned.-Indische thee zal omvatten.

Java heeft, wat de theecultuur betreft, nog steeds te kampen met groote droogte, waardoor de oogstcijfers over de maand Juli nog een verderen sterken teruggang aantoonen ten opzichte van die over Juni, die, zooals bekend, ook veel lager waren dan die over de maand Mei.

Batavia seint echter vaste markten met vraag voor oogst, zoowel van dit najaar als van 1926.

Amsterdam, 10 Augustus.

COPRA.

De markt voor Copra bleef deze week vrij vast gestemd. Het aanbod van importeurs is klein. Fabrikanten blijven geïnteresseerd voor Juli aflading.

Marseille kocht dagelijks tot oplopende prijzen.

De noteringen zijn thans:

Nederl.-Ind. f.m.s. stoomend	f. 36 7/8
" " " Aug. aflading	" 36 3/8
" " " Sept. "	" 36 1/2
" " " Dec. "	" 36 1/8

10 Aug. 1925.

VRACHTENMARKT.

De graanvrachtenmarkt van Noord-Amerika nam af en naar continentale havens is alleen afsluiting mogelijk van booten met een cancelling datum van niet later dan 15 Augustus. Van Montreal werden verschillende ladingen afgesloten naar Antwerpen of Rotterdam tegen 14 cents voor belading tot 15 Augustus, terwijl 2/10% per qtr. werd betaald voor zwaar graan naar Antwerpen direct. Voor tweede helft Augustus belading werd alleen afgesloten naar de Middellandsche Zee op basis van 16 1/2 cents en naar Griekenland met cancelling 20 Augustus tegen 18 1/2 cents. Er bestond een beperkt aanbod van de Range naar Continentale havens voor prompte belading en er werden verscheidene ladingen afgesloten op basis van 11 1/2 cents naar Antwerpen of Rotterdam met de optie Hamburg tegen 12 cents. De Golf is zonder zaken.

Van West-Indië valt slechts één afsluiting te vermelden, namelijk een 4000 tonner van San Domingo per Augustus/5 September naar U. K./Continent (Havre-Amsterdam range) tegen 18/-. Van de North Pacific werd per November 33/- betaald, terwijl een Januari boot 6 d. minder accepteerde.

De markt van de River Plate was de afgelopen week kalmer en de vrachten voor handige booten vielen in het begin der week tot 17/6 doch tegen het einde stegen zij weder tot 20/., welke vracht bedongen werd door een 3700 tonner van Upriver naar U. K./Continent.

De vraag in de Chilispetermarkt is geheel weggefallen en er zijn geen definitieve ladingen in de markt, noch naar Europa noch naar de Vereenigde Staten. Een „Parcel” van 2200 tons per 10/30 Augustus werd geboekt naar de Antwerpen/Hamburg range tegen 18/- netto met de optie Southampton tegen 21/6 netto.

Een algemeene opleving werd in de Oostelijke markten geconstateerd en in sommige gevallen was deze zelfs zeer beduidend. Men hoopt niet zonder reden op een algeheele verbetering voor den Herfst.

Van Wladiwostock vonden vele „parcel” afsluitingen plaats in boonen voor nieuwe oogst belading. Per November werd 33/9 betaald naar Hull/Rotterdam/Hamburg met de Scandinavische opties, terwijl per December en Januari parcels van 6000 tons werden geboekt voor iedere maand tegen 1/3 boven de voornoemde vracht. De tendens van de markt blijft zich verbeteren en 35/- wordt geboden voor een 9500 tonner voor begin Januari belading. Ook in olie is meer te doen en per November/December wordt 50/- vast geoffreerd naar de continentale havens met de optie Hull tegen 52/6. Van Saigon en Kolsichang vonden verdere afsluitingen plaats naar West-Indië; een September boot werd afgesloten naar San Domingo en Cuba (6 havens) op basis van 28/6. Van Australië vonden nog geen afsluitingen plaats voor nieuwe oogst belading en de bevrachters worden door de reeders niet aangemoedigd tegen hun indicaties van 35/- tot 40/-. Van West-Australië werd Jarrah hout afgesloten tegen 30/- naar Madras per September, terwijl Newcastle kolen zijn vertegenwoordigd door een afsluiting naar Manilla tegen 10/- per prompt.

Van Burmah waren verdere orders aan de markt naar continentale havens en na de afsluiting van een midden Augustus boot tegen 23/6 werd een andere boot voor dezelfde positie genomen tegen 27/6, terwijl naar Hamburg direct 25/- werd betaald per Augustus/September. Ook Britsch-Indië verbeterde zich en er vond een afsluiting plaats op d.w. van Bombay naar U. K./Continent tegen 20/6. Van Karachi werd op „scale terms” afgesloten naar Alexandrië 14/6, Beyruth 16/6, Middellandsche Zee/U. K./Continent per Augustus 17/-. Van Zuid-Afrika vonden slechts twee afsluitingen plaats, n.l. een handige October boot van Cape Town/Durban range naar U. K./Continent op basis van 25/- en een 7000 tonner per September/October tegen 23/6.

Van den Donau en de Zwarte Zee vond een groot aantal afsluitingen plaats en booten van 5000 tons, 10 pCt., werden tegen 12/- naar Continent, 12/6 U. K. en grotere booten tegen 11/- en 11/6, gesloten. Van den Donau wordt 17/6 geoffreerd voor een 3000 tonner per Augustus.

De markt van de Middellandsche Zee was zeer flauw, doch dit is voor een groot gedeelte aan den vacantielijd te wijten. De vrachten zijn onveranderd en er is geen uitzicht op verbetering binnen korten tijd. Er werd een weinig fruit afgesloten van Zuid-Spanje, doch slechts met booten van 60/80.000 kubieken voet. Alexandrië zoekt booten voor katoenzaad per October en November tegen 11/6 naar Hull. De Golf van Biscaye is onveranderd en de eenige afsluitingen zijn: Bilbao/Middlesboro 5/9, Cardiff 5/9.

De vraag naar tonnage op time-charter basis is zeer gering. Voor het transport van Lumber werd een 8000 tonner afgesloten tegen \$ 1,20 alsmede een 6000 tonner tegen 2/10.

De kolenvrachtenmarkt van Amerika was deze week iets minder levendig. Naar West-Italië werd \$ 2,85 betaald. Naar Zuid-Amerika werden verscheidene ladingen gedaan voor Augustus/September tegen \$ 3,50 naar Rio, Buenos-Aires \$ 4.

De uitgaande kolenvrachtenmarkt van Engeland heeft deze afgelopen week practisch gesproken stilgestaan, hetgeen ook te wijten is aan vacaties. Van Zuid-Wales werd afgesloten: Algiers 8/6, Genua 9/., Triëst 10/3, Las Palmas 9/9, Buenos-Aires 16/- en van de Oostkust: Hamburg 3/9, Rotterdam 3/9, Antwerpen 4/3, Genua 8/3, Alexandrië 10/9.
10 Augustus 1925.

RIJNVAART.

Week van 2 t/m. 8 Augustus 1925.

De aanvoeren van erts werden beduidend minder; dienengevolge was er veel minder vraag, en veel meer aanbieding van scheepsruimte.

De ertsvrachten naar de Ruhrhavens liepen successievelijk terug van f 0,60—f 0,70 tot f 0,50—f 0,60 voor 1/4 en 1/2 lostijd.

In daghuur naar den Bovenrijn werd niet gecharterd; daarentegen liepen de vrachten voor ruwe producten terug tot f 1,10 à f 1,20 per last, met verkorten lostijd.

Het sleeploon bedroeg gemiddeld f 0,32 1/2 Tarief.

De waterstand werd voortdurend gunstiger.

Naar den Bovenrijn werd op maximum M. 1,80 afgeladen; naar den Benedenrijn, voor niet al te groote schepen, op vollen diepgang.

De kolenvrachten in de Ruhrhavens liepen eveneens terug. Ten gevolge van mindere verschepping was er ruimere aanbieding van scheepsruimte.

DE TWENTSCHE BANK

Amsterdam - Rotterdam - 's-Gravenhage - Dordrecht - Utrecht - Zaandam - Zwolle

Maandstaat op 31 Juli 1925

DEBET

Aandeelhouders nog te storten 90 pCt. op aandelen B, waarvoor waarborg gedeponoord	f	1.462.500,—
Deelneming in de firma's:		
B. W. BLIJDENSTEIN & Co., te Londen	}	8.435.000,—
B. W. BLIJDENSTEIN Jr. te Enschede		
LEDEBOER & Co., te Almelo		
Deelneming in bevriende Bankinstellingen f 10.739.431,13		
waarvoor in geld gestort		8.032.231,13
waarvoor effecten gedeponoord	f	2.707.200,—
Effecten van Aandeelhouders gedeponoord bij bevriende instellingen	"	2.000.000,—
ten eigen gebruik	"	31.268.200,—
Kassa, Wissels en Coupons	"	35.975.400,—
Ned. Schatkistbiljetten en Schatkistpromessen	"	50.630.311,40
Daggeldleeningen	"	7.787.848,30
Saldo's bij Bankiers	"	600.000,—
Eigen effecten en syndicaten	"	19.091.936,63
Saldo te leveren en te ontvangen fondsen	"	8.250.794,61
Prolongatiën gegeven	"	2.203.158,54
Credietvereniging	f	13.761.830,—
Af: loopende Promessen	"	55.176.593,45
Voorschotten tegen Onderpand of Borgtocht en Saldi Rek.-Ort. Af: loopende Promessen	f	4.500.000,—
Voorschotten op Consignatiën	"	50.676.593,45
Gebouwen	"	48.694.884,91
	"	2.064.000,—
	"	46.630.884,91
	"	2.235.518,08
	"	5.318.824,—
	Totaal	f 261.092.831,05

CREDIT

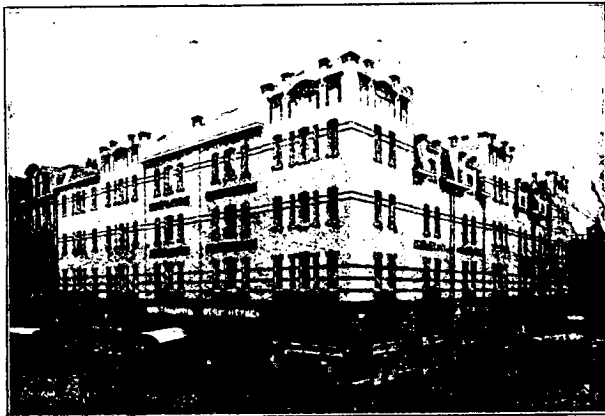
Kapitaal	f	36.000.000,—
Reservefonds	"	8.822.001,91
Buitengewone Reserve	"	1.800.000,—
Waarborgfonds Credietvereniging	"	5.366.567,50
Reserve Credietvereniging	"	2.457.780,86
	f	54.446.350,27
Aandeelhouders voor gedeponoord als waarborg voor 90 pCt. storting op aandelen B:		
Effecten	f	1.450.600,—
Contanten	"	11.900,—
in Leen-Depot Effecten	"	34.524.800,—
" Contanten	"	106.650,—
Totaal Effecten	"	35.975.400,—
Totaal Contanten	"	118.550,—
Zieken- en Pensioenfondsen	"	2.411.059,07
Deposito's	"	47.988.235,10
Prolongatie-Deposito's	"	1.968.300,—
Saldi Rekeningen Courant	f	70.327.905,37
" " " voor gelden in het Buitenland ..	"	7.937.568,11
" " " Credietvereniging	"	4.704.178,27
	"	82.969.651,75
B. W. Blijdenstein & Co., Londen, B. W. Blijdenstein Jr., Enschede en Ledeboer & Co., Almelo	"	6.145.913,16
Daggeldleeningen	"	4.400.000,—
De Nederlandsche Bank	"	610.401,16
Te betalen Wissels	"	18.991.941,84
Geaccepteerd door derden	"	2.644.627,66
Diverse Rekeningen	"	2.422.401,04
	Totaal	f 261.092.831,05

STEENKOLEN-HANDELSVEREENIGING

(COAL-TRADING ASSOCIATION)

Hoofdkantoor te Utrecht - Filialen te Amsterdam en Rotterdam

KONINKLIJKE MEUBELTRANSPORT-MIJ.
DE GRUIJTER & Co.
 AMSTERDAM DEN HAAG ARNHEM

Verhuizingen. Garde-Meubles

LESSEN OVER DEN HANDEL

door J. GROOTEN

Prijs f 8.—
 Gebonden f 8.90

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij Nijgh & Van Ditmar's Uitg.-Mij., Rotterdam

Naamlooze Vennootschap
Nederlandsche Promotors Cie.

ROTTERDAM, Coolsingel 19
 Tel.-Adr.: Promotors-Rotterdam
 Telefoons 13250 en 13270
 BRUSSEL, Boul. Emile Jacqmain 49
 Telegram-Adres: Nordmines - Brussel
 Telefoon: Br. 13552

belasten zich met de uitgifte van aandelen en obligaties voor Industriele, Handels- en Cultuurondernemingen in het Binnen- en Buitenland.
 Alle Bankzaken Commission-Agents

Adverteeren
 geeft succes

NIJGH & VAN DITMAR'S UITGEVERS-MIJ

ROTTERDAM
 Wijnhaven 111-113
 Tel. 7841-'42-'43-'61

Belast zich met het verzorgen van uitgaven en tijdschriften op elk gebied

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

Gestort Kapitaal f 80.000.000,—
 Statutaire Reserve f 20.536.861,—
 Buitengewone Reserve f 22.660.000,—

Hoofdkantoor: AMSTERDAM. Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

RENTE
 voor
 DEPOSITO'S:

Direct opvorderbaar	1	%	per jaar
1 maand opzegging	2	%	" "
3 maanden opzegging	2½	%	" "
6 " " "	3	%	" "
12 " " "	4½	%	" "

Voor andere en VASTE termijnen, zoomede voor groote bedragen rentevergoeding nader overeen te komen.